

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 268 (13.206)

Trst, četrtek, 1. decembra 1988

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Po valu aretacij zaradi škandala o zlatih rjuhah

Mario Schimberni izredni komisar državnih železnic

Mesto generalnega direktorja je še prazno, minister Santuz pa ni niti
zavrnil niti potrdil imena Feliceja Santanastasa - Načrt o upravni reformi
državnih železnic bo ministrski svet verjetno odobril že na prihodnji seji

Evropa in mi

DUŠAN UDOVIČ

Poslanec Willy Kuijpers je ob priho-
du med nas ustvaril vtis neposrednos-
ti, kot ga najdemo le pri iskrenih pri-
jateljih, oziroma pri ljudeh, s katerimi
imamo mnogo skupnega. Prav tako ni
naključje, da nam dr. Kuijpers govori
kot narodno trdno zaveden človek, a
obenem kot prepričan pristaš evrop-
ske integracije, saj ga je v tem pogle-
du globoko zaznamovala življenjska
izkušnja.

Lahko mu samo pritrdimo, ko pravi,
da se Evropa ne more končati pri
»vojnih mejah«. Za to imamo veliko
razlogov, predvsem pa izvirno in dol-
goletno izkušnjo, po kateri nismo
meje, ob kateri živimo, nikoli pojmo-
vali za kaj več kot administrativno
črto in ob kateri smo kot narodnostna
skupnost nenehno iskali novih prilož-
nosti za čimvečjo odprtost in sodelo-
vanje.

Zamisel o združenji Evropi dobiva iz
dneva v dan konkretnije oblike, ne-
kako tako kot da hoče stara celina z
novo preobleko v tretje tisočletje. Pro-
cesi integracije med evropskimi drža-
vami so neizbežni in dobivajo naglo
tudi nove razsežnosti, o katerih je
bilo še do včeraj tvegano razmišljati.
Zlasti uspehi razorožitvenih pogajanj
med velesilama so prinesli nov val
optimizma, iz katerega je povsem na-
ravno vzniknila konkretna in okrepl-
jena volja po sodelovanju med razli-
čnimi družbenimi in gospodarskimi
sistemi.

Kako bo izgledala ta Evropa, je da-
nes še vedno odprto vprašanje, čepr-
av nič več tako zagonetno kot še do
pred kratkim. Že danes je jasno, da
gospodarska gibanja, tehnološki raz-
voj in temu ustrezna civilizacijska po-
treba po sodelovanju med narodi po-
tiskajo v ozadje vrsto zastarelih poj-
movanj o tem, čemu naj služijo držav-
ne meje in kaj so realni državni in
narodni interesi.

V skladu z našo življenjsko filozofi-
jo izražamo željo, da pri graditvi
združene Evrope ne bi prevladali ka-
kšni transnacionalni interesi, ob kate-
rih bi se izničevale specifičnosti in
kulture značilnosti skoro dvainštiri-
desetih milijonov ljudi, ki pripadajo
različnim narodnim in jezikovnim
skupnostim. Smo za Evropo brez pre-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Jezikovne manjšine in graditev Evrope

SODELUJEJO: filamski
poslanec v Evropskem
parlamentu Willy Kuijpers,
senator Gaetano Arfé,
poslanec FJK v Evropskem
parlamentu Giorgio
Rossetti, predsednik SKGZ
Klavdij Palčič.

Danes ob 19. uri
v Kulturnem domu
v Trstu

RIM — Po aferi zlatih rjuh, ki se
sicer še ni povsem polegla, je vlada
končno določila človeka, ki naj bi po-
skrbel za revolucionarno ureditev drž-
avnih železnic. Gre za Maria Schim-
bernija, bivšega predsednika družbe
Montedison in enega največjih in naj-
sposobnejših italijanskih managerjev.
Minister za prevoze Santuz je po vče-
rašnjem zasedanju ministrskega sveta
razložil, da je padla izbira na Schim-
bernija, potem ko so ministri temeljito
pretehtali njegove »sposobnosti in ma-
nagerske kriterije pri upravljanju tako
velikega organizma, kakršne so držav-
ne železnice«.

Železnica ima torej izrednega komi-
sarja, mesto generalnega direktorja pa
ostaja še vedno prazno. Minister San-
tuz se doslej še ni izrekel, vendar ni
niti potrdil niti zavrnil hipoteze, da bi
na prazni direktorjev stol sedel seda-
nji poverjeni upravitelj in podpred-
sednik družbe Italstat Felice Santo-
nastaso. Pač pa je Santuz potrdil, da še
ni bil odobren načrt za upravno refor-
mo državnih železnic, s katerim je
včeraj seznanil svoje kolege. Do spre-
jetja pa bi moralo priti že na prihod-
njem zasedanju ministrskega sveta.
Reformni ukrep vsebuje ukinitev izvr-

šnega sveta in poverjenega uprave-
lja, medtem ko bodo upravni svet, ge-
neralni direktor in predsednik ohrani-
li svoje pristojnosti. Potem ko bodo
odobrili ta del reforme, bo za predse-
dnika državnih železnic imenovan
Schimberni, dotlej pa bo »časasni«
predsednik odvisen od komisarja.

Novoimenovani izredni komisar se
je že predstavil ministrskemu pred-
sedniku De Miti, vsebina njunega po-
govora pa ni znana. Najbrž je šlo le za
uradno dolžnost tako De Mite kot
Schimbernija.

Mario Schimberni je star 65 let, v
gospodarskih krogih pa se je uveljavil
zlasti potem ko je prevzel vodstvo
družbe Montedison. Pred tem je kril
številne pomembne naloge v največjih
zasebnih in transnacionalnih druž-
bah, med drugim je bil nekaj let tudi
generalni direktor Snie. Ko je leta
1980 prestopil k družbi Montedison, jo
je v pičlih dveh letih privedel na vi-
šek delničarskih podjetij. Ko pa sta
večino delnic in glavnico prevzela
Ferruzzi in Gardini, je Schimberni od-
stopil. Šele pred kratkim pa je prevzel
upravno vodstvo znane založniške
hiše Curcio.

G. R.

Pred današnjim mednarodnim dnevom boja proti aidsu

Cossiga: trenutno je aids res neozdravljiv pa vendar ni kuga in se mu lahko izognemo

RIM — »Dobro vemo, da je zaenkrat aids ne-
ozdravljiv, vendar pa aids ni kuga in se mu lah-
ko izognemo«. Ta stavek je včeraj izrekel ita-
lijanski predsednik Francesco Cossiga na televi-
zijskih zaslonih in to na predvečer dne, ki ga je
svetovna organizacija za zdravstvo posvetila aid-
su, bolezní dvajsetega stoletja.

»Prvi svetovni dan za boj proti aidsu«, je dejal
Cossiga, »je obenem primerna priložnost za roj-
stvo skupinske zavesti v znaku upanja in aktivne
solidarnosti«. V nadaljevanju se je italijanski
predsednik zahvalil vsem raziskovalcem, ki se po
svetu trudijo, da bi našli zdravilo za bolezen, ki
je s seboj odnesla že več tisoč oseb. Dokler pa ne
bo na tržišču primernega zdravila, lahko po mne-
nju predsednika republike mednarodna skupnost
prispeva svoje z informiranjem, saj »lahko samo
zavest o nevarnostih privede posameznika do
polne razpoložljivosti za preventivo in odpravi
nevarno in nepotrebno paniko«. Tako bo lahko
vsakdo poznal vzroke in posledice bolezni ter se
bo lahko ravnal v skladu z življenjsko izbiro, ki
jo vsakdo opravi.

»V nevarnosti moramo gojiti sposobnost upa-
nja in solidarnosti, da bomo lahko premagali
aids v prepričanju, da bo solidarnost prav to upa-
nje spremenilo v stvarnost«, je svoj govor ob
dnevu boja proti aidsu zaključil predsednik Cas-

siga. Minilo je šest let, odkar so v Italiji zabeleži-
li prvi primer aidsa, in to le tri mesece potem ko
so v ZDA odkrili prvega tovrstnega bolnika. Na
današnji tiskovni konferenci je bivši minister za
zdravstvo in predsednik italijanskega združenja
za boj proti aidsu Francesco De Lorenzo dejal, da
vsaj polovica mladih na polotoku sploh ne pozna
razsežnosti in niti potrebne preventive proti aid-
su. De Lorenzo je tudi posredoval podatke o razi-
skavah in o razpoložljivosti prostorov v bolnišni-
cah za tiste, ki imajo to bolezen. Slika, ki je iz
tega izšla, ravno ni vzpodbudna, saj je finančnih
sredstev za potrebne raziskave veliko premalo in
zaenkrat v Italiji te luknje samo mašijo in ne
odpravljajo vzrokov, zaradi katerih te luknje na-
stajajo.

O aidsu se zanimajo tudi v Vatikanu, kjer so
sklenili, da bodo v prvi polovici novembra leta
1989 priredili svetovno konferenco za boj proti
aidsu. O tem, kam nameravajo v Sveti stolici
konferenco usmeriti, veliko povedajo včerajšnje
izjave kardinala Ratzingerja, ki je dejal, da je
najboljši način boja proti aidsu ta, da bi živeli,
kot narekuje deset božjih zapovedi. O možnosti,
da bi kot zaščito uporabljali preservative je Ra-
tzinger potrdil izjave papeža Wojtyła, ki naspro-
tuje katerikoli umetni sredstvom kontracep-
cije.

Predsednik Francesco Cossiga med včerajšnjim govorom (AP)

OZN z resolucijo obsodila Washington

NEW YORK — Skupina pravnih izvedencev
OZN je v teh dneh, ko se je po vsem svetu dvignil
protest proti odločitvi ZDA o zavrnitvi vizuma vo-
ditelju PLO Arafatu, sestavila resolucijo, ki temelji
na nekaterih pomembnih členih ustavne listine
OZN in nekaterih mednarodnih zakonih o gostu-
ljubnosti. O resoluciji se je z glasovanjem izrekla
glavna skupščina OZN. Jutri pa bo glavna skup-
ščina OZN razpravljala o možnosti premestitve
pogovorov o palestinskem vprašanju v Ženevo.
Pogovori naj bi potekali med 13. in 15. decem-
brom. Pravna komisija OZN pa je že povabila
ZDA, naj prekličejo svojo odločitev, to zahtevo pa
je podprlo 152 članov proti dvema (ZDA in Izrael).
Velika Britanija se je glasovanja vzdržala.

O palestinskem vprašanju pa bo v prihodnjih
dneh razpravljala tudi dvajsetica evropskega
parlamenta, ki bo zasedala na grškem otoku Rodo-
su. Zunanji ministri držav Evropske skupnosti so
sicer že ugotavljali, da še ni napočil pravi čas za
priznanje samostojne palestinske države s strani
držav članic, vendar nameravajo spoštovati pravi-
ce palestinskega naroda do samoodločbe. Čeprav
na dnevnem redu grškega zasedanja ni razprave o

zadržanju ZDA, pa opazovalci menijo, da se bo
palestinsko vprašanje sedaj razširilo tudi na to
temo.

Včeraj pa je ameriški državni tajnik Shultz
skušal odgovoriti na vse negativne reakcije, ki jih
je vzbudila zavrnitev ameriškega vstopnega vizu-
ma Jaseru Arafatu. »Obžalujem, da so naši arabski
in zahodni zavezniki tako negativno reagirali,« je
dejel Shultz, »ugotavljam pa, kako so te reakcije
znak, da imajo ljudje izredno kratek spomin za
vse, kar je povezano s terorizmom in resno nevar-
nostjo, ki ga le-ta predstavlja.« Shultz je skušal
tudi opravičiti svojo odločitev z utemeljitvijo, da ji
je botrovala skrb za državno varnost ZDA. »Spo-
min na atentate, ki so bili delo frakcije PLO Fatah,
je še vedno živ,« je ugotavljal Shultz in obnovil
Arafatovo obvezo iz leta 1985, ko se je Shultz v
Kairu sestal z egiptovskim predsednikom Mubara-
kom. Takrat je Arafat slovesno obljubil, da se bo
PLO odpovedala vsem terorističnim dejanjem zua-
naj zasedenih območij. »Očitno ni držal obljube,«
meni sedaj Shultz, »dovolj je, da se spomnimo na
ugrabitve in žrtve ladje Achille Lauro, na atentate

v Italiji in v Švici, za katere je prevzel odgovor-
nost Abu Abas, Arafatov tesni sodelavec. Zato je
naša dolžnost, da preprečimo vsako možnost na-
raščanja in oživljanja terorizma. Palestinci morajo
sodelovati pri mirovnem procesu, vendar terori-
zem ostaja velik problem, ki ga ni mogoče spre-
gledati.«

Iz Kaira pa je medtem Abu Jihad (Salah Kalaf)
poslal svojevrstne čestitke ameriški vladi. Držav-
nemu tajniku Shultz se zahvaljuje za prepoved
vstopnega vizuma Arafatu, saj je s tem nehoti obr-
nil pozornost vse svetovne javnosti na palestinsko
vprašanje. V »čestitki« med drugim piše, da so Pa-
lestinci pričakovali, da bodo arabske države vpok-
licale vse svoje veleposlanike v znak protesta vsaj
za dobo, ko bo predsednik ZDA Reagan še ostal v
Beli hiši. »Te države pa so se omejile samo na
obsodbo tega nemoralnega dejanja s strani ZDA,
niso pa zavzele ostrejšega stališa,« piše Jihad in
povzema, da se Palestinci ne borijo več samo proti
sionističnemu sovražniku, pač pa tudi proti neka-
terim arabskim režimom, ki imajo v svojih rokah
številne palestinske ujetnike.

Budimir Lončar končal obisk v Franciji

PARIZ — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar se je včeraj tik pred odhodom še enkrat sestal z gostiteljem, francoskim zunanjim ministrom Randalom Dumasom.

Pobudo za srečanje je dal francoski minister, ki se je, kot je pojasnil, želel z Lončarjem še enkrat sestati neformalno, zunaj uradnih okvirov. Po splošni oceni gre za neobičajno pozornost, neobičajno celo za znano francosko gostoljubnost, ki se nanaša tudi na hitro vzpostavitev osebnih stikov, zelo koristnih v diplomatskih stikih na vrhu.

Pozornost, ki jo je Dumas namenil jugoslovanskemu gostu, bi bilo moč razumeti tudi kot izražanje posebnega pomena visokemu predstavniku prijateljske Jugoslavije. Kot se je izvedelo, sta se zunanja ministra v pogovoru spet dotaknila nekaterih najpomembnejših zadev iz včerajšnjih uradnih pogovorov in se obenem medsebojno seznanila o najnovejših dogajanjih na svetovnem političnem prizorišču. (dd)

Na zasedanju vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze

Armenci in Estonci zahtevajo dosledno spoštovanje nacionalne celovitosti

MOSKVA — V drugem delu zasedanja vrhovnega sovjeta, parlamenta Sovjetske zveze, je delo potekalo v treh komisijah. Ena komisija se je ukvarjala s predlaganimi spremembami preustroja volilnega sistema, druga je pretehtala dopolnila, ki so jih predlagali parlamenti posameznih zveznih enot glede osnovnega osnutka ustavnih amandmajev, posebna komisija pa je analizirala etnični spor glede Gorskega Karabaha med Armenijo in Azerbajdžanom. Tretjo komisijo je vodil Aleksandr Volski »prefekt«, ki mu je Mihail Gorbačov dal vso oblast pri urejanju razmer na Kavkazu. Tri komisije bodo zaključile z delom že danes zjutraj, saj bodo opoldne na skupnem zasedanju poročali o sklenjenih kompromisnih rešitvah.

Neposredno pred pričetkom včerajšnje seje je predsednik prezidijuma vrhovnega sovjeta Estonije SSR Arnold Rutel dejal, da so doslej že bistveno spremenili originalni predlog Mihaila Gorbačova o ustavnih amandmajih. Rutel je ob tem nasprotoval ustanovitvi 2.250 članskega Kongresa ljudskih poslancev, ki bi moral izvoliti 422 oseb, kolikor bi sestavljalo vrhovni svet, to

je vlado Sovjetske zveze. Kongres ljudskih poslancev bi se moral sestati po načrtih Gorbačova enkrat letno, vrhovni svet pa naj bi se sestal redno. Arnold Rutel je bil še včeraj mnenja, da se je o predlaganih reformah volilnega sistema in ustave vsekakor premalo razpravljalo.

O pokolu v Sumgaitu in o pogromih v Nahičevani in Kirovabadu je za govorniškimi odrom vrhovnega govoril Grant Voskanjan, predsednik armenskega vrhovnega sovjeta. Voskanjan je z neobičajno ostrino napadel azerbajdžansko politično vodstvo, ko je dejal, da če bi primerno obsojili pokola v Sumgaitu, bi do pogromov tokrat ne prišlo. Februarja so namreč razjarjeni Azerbajdžanci v Sumgaitu zverinsko ubili 26 Armencev. Voskanjan je zahteval, da vrhovni svet javno obsodi pokol v Sumgaitu, isto pa naj storijo tudi v Azerbajdžanu, kjer pokol še vedno opisujejo kot »vandalsko dejanje posameznikov«. V ponedeljek je predsednik vrhovnega sovjeta Azerbajdžana Tatlijev odločno zanimal možnost sprejetja kompromisne rešitve. To stališče je seveda Voskanjan ostro kritiziral.

Med spopadi v Armeniji je umrlo vsaj 11 oseb

MOSKVA — V zadnjih devetih dneh je na območju armenske republike v krvavih obračunih zaradi medetničnega sovraštva umrlo enajst oseb. To je moskovskemu dopisniku italijanske agencije Ansa sporočil odgovorni urednik tiskovne agencije Armenpress, ki se je v tem naslanjal na podatke, ki jih je posredoval vojaški poveljnik Erevana Samsonov.

Upoštevaajoč te podatke je torej žrtev veliko več, kot je bilo doslej rečeno, saj so sovjetska sredstva množičnega obveščanja poročala le o dveh mrtvih. Zanimiv je podatek tudi zaradi tega, ker armenska tiskovna agencija prizna, da so vsi mrtvi razen enega azerbajdžanske narodnosti. Tem mrtvim je vsekakor treba pristeti še žrtve spopadov v azerbajdžanskih mestih Nahičevan in Kirovabad, ki naj bi jih bilo, po zaenkrat še nepopolnih podatkih, nekaj deset, veliko več pa naj bi bilo ranjenih.

Od danes jasnejše bančno poslovanje

RIM — Od danes bo za navadnega državljana poslovanje z italijanskimi denarnimi zavodi precej lažje. Kot predvideva oktobra podpisani dogovor bodo namreč italijanske banke na vidnem mestu razobesile »cenik« svojih storitev, na katerem bo lahko vsakdo preveril, kakšni so pogoji za bančne pogoje in posojila. Prav tako bodo poenotili izvlečke tekočih in drugih računov, da bodo bolj »čitljivi«.

Zelo pomembna novost pa je tako imenovana pravica do odpovedi, s katero bo lahko klient v roku 15 dni prekladal pogodbo z banko, ki bi znižala obrestno mero, obenem pa zahteval, da mu zapadle obresti obračunajo po stari obrestni meri.

Medbančni sporazum, h kateremu je do sedaj brez kmečkih in obrtniških posojilnic pristopilo 259 od skupnih 328 denarnih zavodov, predvideva tudi mehanizme nadzorstva, saj so ustanovili posebno nadzorno komisijo, ki bo preverjala spoštovanje sporazuma.

Italijanska bančna »glasnost« pa je navsezadnje prvi korak ob izzivu, ki ga za italijanske denarne zavode predstavlja leto 1992, ko bodo italijanske banke ob svobodnem pretoku kapitalov občutile tudi konkurenco tujih denarnih zavodov. Do tedaj pa bodo morale italijanske banke storiti še marsikaj, da se bodo prilagodile evropskim zahtevam, saj obstaja resna nevarnost, da bi svobodna konkurenca povzročila nepredvidljive zaplete.

Benazir Buto najbrž že danes šef nove pakistanske vlade

ISLAMABAD — Benazir Buto bo danes najbrž postala pakistanski premier. Njeno imenovanje ni še uradno, v Pakistanu pa trenutno ni alternativnega kandidata. Včeraj je namreč umaknil svojo kandidacijo šef Demokratske islamske zveze Navaz Šarif, ki bi lahko edini ogrožal imenovanje Benazir Buto. Pakistanski predsednik Gulam Isak Kan bo vsekakor danes odločil, komu bo poveril sestavo nove vlade.

Še ne sestavljena vlada pa ima že svojega šefa opozicije, ki bo nadomestil Šarifa. Najbrž zaradi politične teže Butove hčerke, je stranka AID poverila vodstvo ženski, ženi bivšega predsednika zakonodajne skupščine iz Islamabada Abidi Husain.

Na sliki (telefoto AP): Benazir Buto na zasedanju pakistanske skupščine

Britansko sodstvo nerodno padlo na primeru incestuoznega nasilja

LONDON — Britanski sodni svet je včeraj zabeležil dve diametralno nasprotni si razsodbi, ki pa imata skupno izhodišče, saj gre za primera izvajanja incestuoznega spolnega nasilja nad hčerkami.

Omikana britanska družba je ogorčeno reagirala na razsodbo, ki jo je podpisal in zagovarjal 72-letni sodnik Harold Cassel. Sodnik je namreč upošteval vse olajševalne okoliščine, ko je prisodil nekemu moškemu, ki je večkrat posilil 12-letno hčerko, le dve leti zaporne kazni. Možakar se je izživljal nad otrokom, ker je bila žena noseča in ji ni bilo do spolnega obveščanja s soprogom. Sodnik je po branju razsodbe izjavil, da »nosečnica ni imela zadovoljivega spolnega apetita, kar je povzročilo velike težave zdravemu in mlademu možu«. Prav zaradi tega ne bo posiljevalec presedel svoje zaporne kazni v ječi, pač pa bo na pogojni prostosti.

Razsodba je sprožila val negativnih reakcij, odmev pa je bil tako velik, da bodo o primeru razpravljali v parlamentu. Žena, ki ji je mož posilil hčerko, je povedala, da je soprogo spremljal deklico v šolo in jo pretepal, če ni hotela prespati noči z njim.

S pozitivnimi komentarji pa so Britanci sprejeli razsodbo procesa proti Juni in Hildi Thomson. Sestri, ki sta sedaj stari 36 in 35 let, sta ustrelili očeta, ker ju je ta dve deset let pretepal in posiljeval. Ženski sta molče trpeli tudi zaradi matere, ki je bila prav tako očetova žrtev, po dolgih letih pa sta se zmenili, da bosta umorili očeta in sta zato obe streljali nanj z lovsko puško.

Sodnik ju je oprostil obtožbe namernega umora in jima prisodil dve leti kazni na pogojni prostosti. Kazen je torej v obeh primerih enaka, ločuje pa ju etično brezno, ki je presenetljivo globoko.

Šest držav EFTA se zavzema za večje sodelovanje s SFRJ

ŽENEVA — Ministri šestih držav združenja za svobodno evropsko trgovino EFTA, so se včeraj zavzeli za krepitev sodelovanja z Jugoslavijo. Ministri so vztrajali pri tem, da se mora to sodelovanje okrepiti in da je treba pospešiti pogovore z Jugoslavijo o poteh razvoja tega sodelovanja na podlagi deklaracije iz Bergna.

To je včeraj izjavil generalni sekretar EFTE Reisch, in sicer na dvodnevem ministrskem sestanku združenja.

Med drugim je dejal, da so mu naložili, da se z jugoslovanskimi partnerji dogovori o krepitvi sodelovanja. EFTA bo jugoslovansko stran o tem kmalu podrobneje obvestila. Ministri so obravnavali odnose med državami EFTE (Avstrijo, Islandijo, Finsko, Nor-

veško, Švedsko in Švico) v okviru sklepov iz Temperea in nedavnega sestanka mešanega komiteja.

Tudi predsedujoči srečanja Robert Graff, minister za gospodarske odnose Avstrije je poudaril, da je Avstrija - kot sosednja država - zainteresirana za krepitev trgovinskega sodelovanja z Jugoslavijo in da bo spoštovala ukrepe, ki jih bo sprejela EFTA. Na vprašanje o morebitnem podpisu sporazuma o svobodni trgovini med EFTA in Jugoslavijo in stališču Jugoslavije, je Graff odgovoril, da to še ni tako blizu, vendar pa da se Avstrija zavzema za sodelovanje v okviru in s pomočjo EFTA, katerega namen so dobrososedski odnosi z Jugoslavijo. (dd)

● Evropa

NADALJEVANJE S 1. STRANI

živelega pojmovanja meja, toda obenem takšno, ki naj zraste na trdnih principih enakopravnosti, smo torej za takšno Evropo, ki bo sposobna umeriti in ovrednotiti človeško dostojanstvo slehernega posameznika ali skupnosti kot predpogoja za lasten skladen razvoj.

Z današnjim srečanjem želimo predvsem to, da bi se v zavesti našega človeka utrdilo spoznanje, da smo del veliko širšega prostora, kot se nam včasih dozdeva. V skladu s tem prepričanjem nam je tudi kot majhni narodni skupnosti dana priložnost, da si postavljamo obzorja, ki segajo v prostorski in miselni pogledu dlje od vsakdanjih tegob, ki nas večkrat priklepajo na občutke negotovosti.

Združena Evropa, ki je bila včasih meglen cilj, postaja navsezadnje tudi sredstvo, s katerim se lahko znebimo občasnih zagledanosti vase, ki so naši skupnosti vse prej kot koristne. Ravno zaradi izkušenj, ki smo jih kot narodnostna skupnost doživljali ob tej občutljivi meji, od časov hladne vojne do danes, nam je toliko bolj pri srcu vizija Evrope, v kateri ne bomo izginili kot žrtev neopredeljenih ali divjih integracijskih procesov. Moramo najti voljo in sposobnost, da k ustvarjanju takšne Evrope prispevamo tudi sami.

V Neaplju tri mame rodile deset otrok

NEAPELJ — V peturnem časovnem razmahu se je v neapeljski bolnišnici Loreto Mare rodilo deset otrok. Vest še ne bi vzbudila pozornosti, če ne bi teh deset novorojenčkov povile samo tri mamice. Maria Grazia Pezzella je rodila dvojčici, Flora Gragnanello četverčke - tri deklice in fantka, Concetta Autiero tudi četverčke, tri fantke in deklico. Zaradi izrednega dogodka je morala zdravniška ekipa porodniškega oddelka delati nepretrgoma od polnoči do poznega popoldneva. Primarij oddelka dr. Iaccarino pa je dejal, da taki porodi v Neaplju niso nenavadni, nenavadno pa je bilo tokrat sosledje porodov, saj je bilo, kot bi se »super mame« med seboj zmenile, kdaj bodo rodile.

Zanimivo je tudi, da se je samo Gragnaniellova podvrgla zdravljenju proti neplodnosti in so ji četverčke zdravniki napovedali. Kazen je prav tako povila štiri štručke, pa prihaja iz zelo »plodne« družine, saj so tudi nekatere njene krvne sorodnice že imele po več otrok hkrati. Razveseljivo je tudi dejstvo, da sta samo dva novorojenčka potrebovala posebno nego, saj sta ob rojstvu tehtala le nekaj več kot 900 gramov.

● Podoba izseljenca

NADALJEVANJE S 1. STRANI

v državi, ki se sicer sooča z neverjetnimi družbenimi protislovji, a doživlja nagel industrijski razvoj. Kot nam je povedala, bi za nič na svetu ne zapustila te države, čeprav jo vežejo na Benečijo, ki jo pozna bolj iz pripovedovanja kot iz neposrednega stika, občutki ljubezni.

Subiaz pa je v prvi osebi doživel tragiko odhoda in se naselil v državi, ki preživlja danes hudo gospodarsko krizo. Zato so njegove misli popolnoma drugačne od Berrinih. V rodno Benečijo ga neustavljivo žene ne le nepotešeni spomin na nekdanjo toplo domačijo, temveč

tudi želja po boljšem življenju, ki postaja danes bolj uresničljiva v rodnem kraju kot pa v tujini. Takšnih različnih primerov je na konferenci o izseljenstvu na pretek. Zato je naloga tega velikega rimskega srečanja tudi ta, da uskladi različne težnje in interese ter postavi trdne temelje za njihovo reševanje. Zaščita narodne istovetnosti, zagotovitev dvojnega državljanstva za tiste, ki bi se radi vrnili, volilna pravica, socialna zaščita itd. so najbolj občuteni in najbolj obravnavani problemi na konferenci, ob njih pa je še cela vrsta drugih, za katere bo treba najti ustrezne odgovore.

Husein pri Mubaraku

Jordanski kralj Husein (desno) je začel posvetovanja z arabskimi voditelji glede palestinskega vprašanja, včeraj se je tako v Kairu sestal z egiptovskim predsednikom Mubarakom (Telefoto AP)

Obisk flamskega evropskega poslanca Willyja Kuijpersa pri Slovencih v Furlaniji-Juljski krajini

»Vaši problemi so tudi moji problemi«

TRST — »Vaši problemi so tudi moji problemi.« Tako je med drugim pomenljivo poudaril flamski evropski poslanec Willy Kuijpers, ki je od večeraj na obisku v deželi kot gost Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Poslanec Kuijpers, ki se bo danes udeležil srečanja Jezikovne manjšine in graditev Evrope (danes v Kulturnem domu v Trstu s pričetkom ob 19. uri), je imel včeraj priložnost, da se je поблиže spoznal s slovensko stvarnostjo v Furlaniji-Juljski krajini. Dopoldne s obiskom dvojezičnega šolskega centra v Špetru Slovenov in s pogovorom s tamkajšnjim županom Firminom Marinigom, popoldne pa z razgovorom s predstavnikom SKGZ, z ogledom Primorskega dnevnika in v pogovoru s predstavnikom enotnega zastopstva Slovencev.

Poslanec Willy Kuijpers, ki je v Evropskem parlamentu zadolžen za manjšinska vprašanja, je v razgovoru s predstavniki Slovenske kulturno-gospodarske zveze orisal odnos evropskega predstavniškega telesa do manjšinskega vprašanja in resolucije, ki so bile sprejete v zadnjem času. V razgovoru je Kuijpers vselej izhajal iz lastne konkretne izkušnje manjšinca, ki se že po družinski tradiciji bojuje, da bi uveljavil lastne narodnostne pravice. Pri tem je dodal, da mu beseda manjšina ni všeč, ker ima prizvok manjvrednosti. Veliko raje zato govori o ljudeh in o narodih.

Večkrat je v razgovoru poudaril pomen gospodarskega razvoja narodnostnih skupnosti, in pri tem podčrtal, da brez gospodarskega razvoja ne more biti niti kulturne rasti. »Brez svobodnega gospodarstva ni niti svobodne kulture,« je dejal Kuijpers, pri tem pa podčrtal še posebej pomen specializacije in strokovnosti.

V nadaljevanju razgovora se je Kuijpers močno začudil, da Slovenci v Italiji še nimajo televizijske postaje v lastnem jeziku, še bolj začuden pa je bil nad dejstvom, da je taka postaja sicer predvidena po zakonu, zakonska določila pa niso uresničena.

Pogovor se je nato vrnil na odnos Evropskega parlamenta do narodnosti

in v tem okviru je Kuijpers dejal, da je neki italijanski poslanec trdil, da so Slovenci najbolj zaščiteni manjšina v Evropi. Osebo je vedel, da to ne drži, na obisk v deželo pa je prišel, da bi se o tem prepričal na lastne oči.

Tako v razgovoru na SKGZ kot tudi na Primorskem dnevniku se je gost zavzel za oblikovanje konkretnih načrtov, ki bi omogočili uveljavitev Slo-

vencev. Ob tem pa se je zavzel tudi za sodelovanje in spoznavanje s flamsko narodnostno skupnostjo.

Dopoldne pa je poslanec Willy Kuijpers obiskal Špetar Slovenov, kjer se je srečal z županom Marinigom in si je ogledal delovanje dvojezičnega šolskega središča. Kot bivšega učitelja ga je zlasti zanimal pedagoški pristop k dvojezičnemu pouku. In bil je zelo ve-

sel, ko je spoznal, da imajo na zavodu zelo sodobno metodo dela z otroki, ki rasejo ob vsrkavanju najboljših sokov dveh kultur.

Danes dopoldne se bo poslanec Kuijpers srečal s tržaškim županom in s predstavniki deželni oblasti, zvečer pa bo v Kulturnem domu sodeloval na srečanju Jezikovne manjšine in graditev Evrope, na katerem bodo sodelo-

vali tudi senator Gaetano Arfé, evropski poslanec Giorgio Rossetti in predsednik SKGZ Klavdij Palčič.

Na fotografijah (foto Križmančič) srečanje poslanca Kuijpersa s šolarji dvojezičnega centra (zgoraj levo) in z županom Marinigom v Špetru Slovenov (zgoraj desno), razgovor na sedežu SKGZ (spodaj levo) in ogled Primorskega dnevnika

Na prvi seji novoizvoljenega glavnega odbora Zveze slovenskih kulturnih društev na Vrhu

Ace Mermolja potrjen za predsednika ZSKD

GORICA — Ace Mermolja je bil potrjen za predsednika Zveze slovenskih kulturnih društev. Tako je sklenil glavni odbor ZSKD, ki se je sestaval v tork zvečer na Vrhu v pred nedavnim odprti dvorani KD Danica. Glavni odbor je na svoji 1. seji po oktobrskem občnem zboru v Špetru Slovenov izvolil novo predsedstvo in sprejel glavne smernice delovanja za ta dveletni mandat.

Novo predsedstvo je v svojem programu dela izhajalo iz izkušenj in smernic prejšnjega in je zato vneslo vrsto novih organizacijskih prijemov, ki naj bi omogočili hitrejšo delo in večjo prožnost. V oblikovanju programa dela je predsedstvo izhajalo iz ugotovitve, da se je v Zvezi kulturnih društev začel proces preosnove in kadrovskega prenavljanja. V tem času se je tudi utrdil deželni značaj ZSKD, o čemer med drugim pričča novi urad v Cedadu. Vez med Gorico, Cedadom in Trstom se utrjuje, čeprav se vsi zavedajo, da se izmenjava izkušenj ne sme spremeniti v sprejemanje za vse enakih modelov delovanja. V tem smislu želi novo predsedstvo nadaljevati po poti, ki jo je že začelo prejšnje predsedstvo.

Na osnovi izkušenj v prejšnjem mandatu pa novi deželni značaj ZSKD zahteva, da je predsedstvo gibčno telo, še zlasti če hoče sproti odločati o vseh tekočih zadevah, če želi spoštovati teritorialni značaj ZSKD in če hoče dati tudi nove vsebinske impulze delovanju. Zato bo v okviru novega predsedstva oblikovana neformal-

na ožja skupina, ki bo skrbela predvsem za izvajanje sklepov. V kratkem pa bo predsedstvo skušalo oblikovati tudi strokovne odbore, ki naj poglabljajo probleme na posameznih področjih.

Bodoče delo pa bo, kot je potrdil glavni odbor, zajelo štiri velike programske sklope. Prvi zadeva izobraževanje, ki naj spodbudi strokovnejši pristop na vseh področjih. Tudi ljubiteljsvo mora v sodobnih pogojih dela stremeti za kakovostjo, predpogoj za vsakršno kakovost pa je znanje. V prejšnjem mandatu so bili že postavljene temelji za strokovno izpopolnjevanje na nekaterih področjih, sedaj pa bo predsedstvo skušalo razširiti strokovne prijeme in izobraževanje na vsa področja.

Drugi sklop vprašanj zadeva problematiko članstva, društev in statutom, skratke prilagajanja temeljnih listin društev sedanjim zakonskim predpisom. Naslednji sklop problemov, ki jih namerava predsedstvo obravnavati, zadeva stike s sorodnimi organizacijami, z drugimi slovenskimi organizacijami in z javnimi ustanovami. Zadnji sklop, čeprav pomensko ni na zadnjem mestu, pa so stiki z društvi za skupno usklajevanje in načrtovanje dela.

V nadaljevanju je bil govor še o težavnih gmočnih razmerah, v katerih deluje kultura in o možnostih, da bi bili kulturnemu delu zagotovljeni boljši pogoji za obstoj in razvoj.

VT

Za drugačno dialektiko

Kakih trideset prisotnih na več kot sto članov glavnega odbora. To je bila »ekipa«, ki je v tork zvečer na Vrhu pri Gorici izvolila novo predsedstvo Zveze slovenskih kulturnih društev. Čeprav je izvolitev s strogo formalističnega vidika povsem veljavna in v skladu s pravili, sta pa odsotnost in izredno skromna razprava pojav, ob katerem se velja zamisliti. Še zlasti, ker pojav ni omejen zgolj na Zvezo slovenskih kulturnih društev, pač pa je dokaj splošen v naši zamejski stvarnosti tako v osnovnih družbenih celicah kot tudi v večjih organizmih.

»Molčečnost« na občnih zbiorih, skromna razprava in odsotnost dialektičnega sočasnja mnenj so pojav, ki je v naši skupnosti že dalj časa običajen. Občni zbiri društev in sorodnih temeljnih celic naše organiziranosti se največkrat omejujejo na poročila predsednika, tajnika, blagajnika in področnih referentov, na dolžnostne pozdrave in na volitve. S tem je občnega zbora konec. Razprava, če se sploh začne, največkrat zadeva bolj marginalne,

predvsem praktične probleme, le redkokdaj se pa dotakne zahtevnejših smernic dela. Nekaj podobnega se dogaja tudi ob okroglih mizah, na predavanjih, na vseh tistih prireditvah pač, ki zahtevajo javno poseganje in razpravo.

Pojav nedvomno korenini v naravi tukajšnjih slovenskih ljudi, v dejstvu, da vsakdo povzame besedo le, če se mu zdi, da bo povedal nekaj res tehtnega, in tudi v tem primeru se oglasi le, če ima pisan prispevek. Pojav je tudi posledica dejstva, da Slovincem beseda ne teče tako kot nekaterim drugim narodom (na primer našim sosedom Italijanom), da nismo navajeni nastopati v javnosti. In nenazadnje je pojav tudi posledica dokaj zakoreninjenega prepričanja, da se na takih srečanjih bolj poslušajo navodila, kot pa soustvarja linijo v dialektičnem odnosu z vodstvom.

Vsa razprava in snovanje se tako po sili razmer razvijata v dokaj ozkem krogu odborov, predsedstev in podobnih orgnizmov, preverja se pa bolj v dvostranskem dialogu s posamezniki (in v teh primerih kritičnosti ne manjka, včasih je celo preveč izostrena), ne pa v telesih, ki so zato poklicana in izvoljena.

Ta način dela je nedvomno obrodil sadove, saj ni mogoče zanikati, da se je naša skupnost v povojnih letih razvila na vseh področjih in samo z lastnim delom spet postavila tiste temelje, ki jih je fašizem povsem uničil. Kljub temu pa tak način dela in miselnosti ni več v koraku s časom. Moderna družba zahteva drugačno preverjanje in drugačen dialektični odnos. In k spreminjanju morajo prispevati vsi: voditelji in tudi tako imenovana baza.

VOJMR TAVČAR

Novo predsedstvo

Predsednik Ace Mermolja; podpredsedniki Mirjam Mikolj, Rudi Pavšič, Jole Namor; tajniki Nives Košuta, Igor Prinčič, Anna Jussa; blagajnik Vojko Slavec; člani Marij Čuk, Damjana Ota, Ignacij Ota, Aleksander Rojč, Danijela Birs, Darko Bratina, Aleksandra Devetak, Karel Ferletič, Robert Košuta, Marko Marinčič, Silvan Pitoli, Janez Povše, Mariza Pelesson, Germano Cendou, Beppino Grizetič, Marina Černetič, Renzo Ruclj, Lucija Trušnjak.

trebuh. Z dlanjo je pritisnila nanj, da ga je bolj pritegnila k sebi. Mišice na njegovem trebuhu so trzale, ko je njena roka ljubeče zdrsnila prek njih, potem pa so se nenadoma popolnoma umirile, kot da bi nehal dihati. Obrnil je glavo, da jo je lahko videl v obraz. Obdajal ga je nenavaden mir in njegove oči, ki so s tako resnostjo iskale njene, so imele zastrt srebrnkast sijaj, zaradi katerega se ji je vedno zdelo, da ko jo gleda, ne vidi Mary Hortonove. Ko so se njegova usta dotaknila njenih, je z obema rokama zgrabil lakete, ki je počivala na njegovih prsih. Poljub je bil drugačen od njunega prvega poljuba. V njem je bilo nekaj koprneče čutnega in Mary se je to zdelo očarljivo, počutila se je kot bi umirala kot da bitje, ki ga je predramila v njegovem sanjarjenju, sploh ni Tim, ampak utelešenje tople poletne noči. Brez strahu ali obotavljanja je vstal z balkonske ograje, jo pritegnil v svoj objem, potem pa jo je dvignil v naročje.

Nesel jo je po stopnicah dol na vrt, kratko pristržena trava je utišala korake njegovih bosih nog. Mary je hotela že ugovarjati in mu reči, naj jo nese nazaj v hišo, vendar je pritisnila svoj obraz ob njegov vrat, se ugriznila v jezik, njen razum pa se je predal njegovemu nenavadnemu, tihe-mu namenu. Posadil jo je na travo v globoki senci oleandrov, sam pa je pokleknil poleg nje. Konice njegovih prstov so se nežno dotaknile njenega obraza. Tako polna je bila

ljubezni do njega, da se je zdelo, da ne vidi in ne sliši. Kot punčka iz cunj, ki jo nekdo frčne s prstom, se je sklonila naprej, njene roke so se razširile, njena glava pa je počivala na njegovih prsih. Z roko ji je segel v lase in ji razpel, da so ji prosto padali na ramena, njene roke pa so bile nemočno zvite na njegovih stegnih. Njegove roke so z las spolzele na njena oblačila in počasi in z gotovostjo, ki jo ima majhen otrok, kadar slači svojo lutko, je enega za drugim snel z nje vsa oblačila in jih zložil na kup poleg njiju. Mary je čepela vsa plašna in z zaprtimi očmi. Njuni vlogi sta se zamenjali; na nerazločljiv način je zdaj on prevzel vodstvo.

Ko je končal, je njene roke naslonil na svoja ramena in jo potegnil k sebi. Mary je zajela sapo in na široko razprla oči; prvič v življenju je ob sebi začutila golo telo in vedela je, da ne more storiti ničesar, da se lahko le prepusti njegovemu dotiku, ki je bil topel, nenavaden in živ. Njena zamaknjenost, podobna sanjam, se je zliila s sanjami, ki so bile ostreje in bolj resnične kot ves svet zunaj teme pod oleandri; nenadoma je svilnata koža pod njenimi dlanimi dobila obliko in vsebino: to je bila Timova koža, Timovo telo. Nič drugega ni bilo pod soncem, življenje ji ni moglo ponuditi ničesar več kot je bil občutek, ko je držala Tima v objemu, on pa jo je trdno stiskal k sebi. Timova brada ji je povzročala bolečine po vratu, Timove roke so se zarile v njena ramena, Timov znoj je tekkel po njenih bokih.

TIM

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla Breda Konte

98.

Neslišno je stopala po kamnitih tleh verande, se ustavila tik za njim in opazovala tetive na njegovem vratu, ki so se svetile kakor steber iz ledu. Na koncu ni mogla več premagati skušnjave, da bi se ga dotaknila. Njeni prsti so se mehko dotaknili njegovega golega ramena in sklonila se je naprej ter pritisnila svoj obraz na njegove mokre lase, njene ustnice pa so se nežno dotaknile njegovega ušesa.

»Oh, Tim, kako lepo je, da me čakaš,« je zašepetala. Njen prihod ga ni presenetil in ni se zganil. Zdelo se je, kot da bi čutil njeno prisotnost v tem miru, da bi jo čutil, kako v temi stoji za njim. Čez nekaj časa se je nekoliko naslonil nazaj nanjo; roka, ki je prej počivala na njegovem ramenu, je zdrsnila čez njegove prsi na drugo ramo in njegova glava je počivala v pregibu njene roke. Njena druga roka pa je zdrsnila pod pazduho in čez bok na njegov

Na Repentabru
Osnovna šola Alojz Gradnik
ob 15-letnici poimenovanja

S. T.

Krajevno prebivalstvo, kot znano, že nekaj časa aktivno spremlja razvoj dogajanj v zvezi s sinhrotronom. V programu ima vrsto konkretnih pobud, ki jih bo izvedlo v sodelovanju z manjšinskimi in naravovarstvenimi organizacijami, ki si prizadevajo, da bi sin-

NADJA FILIPČIČ

Didakt. ravnateljstva	vpisani	DA	NE	%NE
SV. IVAN	125	100	25	20
SV. JAKOB	118	100	18	15
OPČINE	235	219	16	7
NABREŽINA	161	147	14	9
DOLINA	166	160	6	4
SKUPNO	805	726	79	10

Privedite ob 10-letnici Delovne skupnosti Alpe-Jadran predstavlja živ izziv za konkretno gradnjo nove Evrope

Delovna skupnost Alpe-Jadran, ki združuje 16 dežel iz Italije, Jugoslavije, Avstrije, ZR Nemčije in Madžarske, predstavlja izziv za premostitev družbenih, gospodarskih in jezikovnih razlik v osrčju Evrope. Istočasno pa je tudi preizkusni kamen za oblikovanje novega sodelovanja in novih mednarodnih odnosov med državami, ki so se v preteklosti soočale s hudimi razkoli, sedaj pa imajo pred sabo skupno bodočnost. O vlogi in o načrtih skupnosti Alpe-Jadran je tekla beseda na sinočnji manifestaciji tržaških klubov Lions in Rotary, ki je bila posvečena prav desetletnici skupnosti.

Po kratkih pozdravnih nagovorih predstavnikov prirediteljev je o vlogi Alpe-Jadrana pri pospeševanju gospodarskega sodelovanja med petimi državami govoril predsednik tržaške pristaniške ustanove Michele Zanetti. Govornik je seveda posvetil prvenstveno pozornost vlogi tržaškega pristanišča, za katerega predstavljajo dežele Alpe-Jadrana naravno zaledje za obstoj in razvoj. Osrednje politično poročilo je v odsotnosti predsednika Dežele Basutija, ki je bil zadržan v Rimu, prebral podpredsednik deželne vlade Carbone. Furlanija—Juljska krajina je bila s Slovenijo in Korško pred desetimi leti pobudnik ustanovitve skupnosti, ki je pred nekaj dnevi v Benetkah formalno sprejela v svojo sredo tudi Bavarsko in dve madžarski pokrajini.

Carbone je podčrtal, da predstavlja Alpe-Jadran konkreten primer "enotnosti v različnosti", na njeno dejavnost pa je treba gledati z očmi sodobnega človeka, brez nepotrebnih nostalgij in v podoben prijemov. Skupnost je prva leta svojega obstoja namenila razmišljanju o svojih ciljih in name-nih, sedaj pa končno doživlja tako rekoč operativno, oziroma ustvarjalno fazo. Prvi konkretni rezultati prihajajo po Carbonejevem mnenju do izraza zlast na področju kulture ter skupnih

prizadevanj za zaščito okolja. V naši deželi so pred nekaj meseci oblikovali posebno mednarodno ustanovo za zaščito Jadranskega morja, sodelovanje pa se dobro razvija tudi na področju znanosti in tehnologije. Podpredsednik deželne odbora je pri tem izrecno omenil sinhotron, za katerega vlada veliko zanimanje v Avstriji in posebno v Jugoslaviji.

Govornik se je dotaknil tudi nekatere aktualnih problemov političnega značaja. Posebno pažnjo je posvetil parlamentarnemu postopku za odobritev zakona za obmejno in mednarodno sodelovanje v Furlaniji-Juljski krajini. Ta osnutek močno razdvaja našo deželo in Veneto, ki sta obe članici Alpe-Jadrana, ne moreta pa najti skupnega jezika pri odobritvi tega zelo pomembnega normativa.

Na govorniškem odru so se nato zvrstili diplomatski predstavniki Avstrije, Jugoslavije in ZR Nemčije. Gunter Birbaum, Livio Jakomin in Ro-

berto Hausbrandt so prinesli pozdrave svojih vlad, ki vsestransko podpirajo prizadevanja skupnosti Alpe-Jadran. Generalni konzul SFRJ v Trstu, ki je bil svojčas med ustanovitelji Alpe-Jadrana, je podčrtal, da je skupnost sestavni del jugoslovanske zunanje politike, ki stremi po polnopravnem izvajanju Helsinške listine o sodelovanju med narodi in državami Evrope. Vsem trem diplomatskim zastopnikom so voditelji Lions klubov izročili plakete za aktivno sodelovanje njihovih vlad v mednarodni skupnosti. Jakomin je prejel priznanje za vlogo SR Hrvatske in posebno SR Slovenije pri krepitvi "miselnosti" Alpe-Jadrana. Posebno priznanje je prejel tudi načelnik deželne urada za stike z javnostjo Fulvio Sossi, ki po nalogu deželne odbora konkretno sledi dejavnosti skupnosti. (st)

Na sliki (Foto Križmančič): Pogled na konferenčno dvorano Pomorske postaje med sinočnjo prireditvijo ob 10-letnici skupnosti Alpe-Jadran.

Od danes posebni popusti na vseh knjigah Sveti Miklavž in Božiček čakata v Tržaški knjigarni

Tudi Tržaška knjigarna je letos poskrbela za to, da ne bi Miklavž potrosil prevelikih denarcev za darila svojim malim in velikim varovancem. Od danes bo knjigarna nudila namreč popuste pri nakupu skoraj vseh knjig in publikacij, ki jih ima na zalogi. Ker bodo popusti v veljavi vse do konca decembra, pa bo tudi Božiček prišel na svoje.

Do konca decembra je torej mogoče kupiti knjige po znižani ceni. Med njimi so vse najnovejše knjižne izdaje (zanje bo popust seveda manjši — okrog 10 odstotkov), a tudi klasične izdaje slovenskega in svetovnega leposlovja, umetniške monografije in priročniki. Popusti, ki jih v predprazničnem ozračju nudijo v Tržaški knjigarni, se sučejo od 10 do 40 odstotkov.

Potrjeno vodstvo pristaniščnikov

Potem ko so pred tednom dni v prvem krogu volitev potrdili za konzula Vincenza Marinellija, so člani Enote družbe pristaniških delavcev v drugem krogu v glavnem potrdili še ostale člane vodstvenih organov. Podkonzuli ostajajo Emil Coretti, Marcello Menegon in Fabio Armani. V Svet pristaniškega dela so bili izvoljeni Vincenzo Marinelli, Fabio Armani in Emil Coretti. Nova nadzornika sta Giampaolo Bassani in Dušan Bandi, ki nasledijo upokojenega Arduina Hvalo. V novem upravnem svetu so: Claudio Bettoso, Mario Zerial, Stelio Farra, Aldo Minut, Pierq Bessi, Fulvio Franzolini, Luigi Albertini in Alberto Candotti, ki zamenja Sergia Verziera. Druga kroga volitev se je udeležilo 734 od 868 članov družbe.

Najcenejše pa so knjige za otroke, ki stanejo od tisoč lir naprej. Res je velika izbira otroških knjig, ki niso le lepo opremljene, ampak imajo tudi bogato in zanimivo vsebino, saj slovenske mladinske knjige pišejo ugledni slovenski pisatelji (Niko Grafenauer, Tone Pavček, Slavko Pregl itd.). Kartonastih slikanic, ilustriranih pripovedi in povesti je za otroke vseh starosti. Na policah jih je toliko, da bodo odrasli imeli res težko izbiro. Tudi pri nakupu otroških kaset nudi knjigarna precej dobre popuste.

Na pultih v Tržaški knjigarni pa je mogoče že zdaj izbrati primerno voščilnico za božične in novoletne praznike. Poleg običajnih prazničnih voščilnic so na voljo tudi voščilnice, ki so jih pripravili domači slovenski umetniki (Cej, Vecchiet, Spacal, Klanjšček itd.). Za darilo je mogoče izbrati tudi kak obrtniški predmet, med katerimi so letos tudi lične panjske končnice z različnimi motivi, na primer religioznimi in ljudskimi.

■ Kulturni krožek Che Guevara prireja v ponedeljek, 5. decembra, razpravo na temo »Italijani v Jugoslaviji: narodna identiteta danes«. Srečanje se bo pričelo ob 18. uri, potekalo pa bo na sedežu krožka v Ul. Madonnina 19. Prireditelji so za to priložnost povabili znana predstavnik italijanske manjšine v Istri Antonia Bormeja in Franca Jurija, ki sta bila tudi med pobudniki za ustanovitev Skupine 88.

† Za vedno nas je zapustila naša draga

Marija Vodopivec vd. Samec

Pogreb bo jutri, 2. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v Dolino.

Zalostno vest sporočajo hči Vanda in sin Riccardo, zet Ennio, vnuk Fulvio ter drugo sorodstvo.

Trst, 1. decembra 1988
(Občinsko pogrebno podjetje)

Ob smrti drage tete Marije sočustvujejo z družino nečakinje Nevja, Boži in Mariza z družinami.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, none in sestre

Antonije Kralj vd. Šimer

ki je preminila v 89. letu starosti, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za nesebično pomoč in cvetje, za izraze sožalja, duhovniku za pogrebni obred in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

VSI NJENI

Trebbio, Izola, Bazovica, Palermo, 1. decembra 1988
(Pogrebno podjetje Zimolo)

1. 12. 1985 1. 12. 1988
Ob 3. obletnici smrti naše nepozabne žene, mame in none

Marice Dekleve Cocchelli (PRVOBORKA)

se je z žalostjo spominjajo mož Karlo, hči Mileva in vnukinja Helena

Trst, 1. decembra 1988

1. 12. 1977 1. 12. 1988

dr. Angelo Kukanja

Tvoja žena, sorodniki in prijatelji se te vedno spominjajo.

Trst, 1. decembra 1988

Zaradi nejasnosti zakona

Blokiran uvoz industrijskih odpadkov iz Jugoslavije

Zadnje dni je prišlo tako na mejnem prehodu pri Fernetičih kot na železniški postaji na Opčinah do zastojev pri uvozu industrijskih odpadkov iz Jugoslavije. Znano je namreč, da nabavlja italijanska predelovalna industrija na jugoslovanskem tržišču razne odrezke ali opilke pločevine, bakra, kakor tudi razbita stekla, ker jugoslovanska podjetja niso tehnološko opremljena za izkoriščanje teh odpadkov. Do prepovedi uvoza je prišlo na podlagi odloka ministrstva za okolje z dne 22. oktobra, ki je bil objavljen v uradnem listu 31. oktobra, a je stopil v veljavo 15. novembra. Ta navodila so tesno povezana z odlokom predsednika republike z dne 10. septembra 1982, ki je avtentično razlagal, kaj je treba dejansko razumeti kot "odpadki". V drugem členu tega odloka je jasno navedeno, da spadajo med odpadke (rifiuti) tudi ostanki industrijske predelave. V to kategorijo torej spada blago,

ki je zaustavljeno na meji. Letošnji odlok določa, da mora v primeru uvoza tako uvoznik kakor prejemnik najaviti pošiljko in si mora pribaviti dovoljenje uprave dežele, na ozemlju katere bodo odpadki predelani ali shranjeni. Žal, tokrat si trgovci niso preskrbeli potrebnih dovoljenj.

Težko bi trdili, da predstavljajo taki in slični odpadki nevarnost za okolje, a carinska uprava je bila prisiljena zavrniti blago zaradi same zakonske nejasnosti. Škoda, ki je nastala na pošiljkah, bo v najkrajšem času presešla komercialno vrednost blaga, saj so stojnine tovornjakov ali železniških vozov zelo visoke. Pri zadetih trgovci so že vložili ugovor na pristojne ministrske organe, na katere se je obrnila tudi sama carinska uprava in zaradi tega lahko upamo, da bo vsa zadeva v najkrajšem času rešena, saj je ta zanimiv blagovni promet trenutno popolnoma zamrl. (ok)

TPPZ Tomažič po zagrebški TV

Dokaj intenzivna sezona naših partizanskih pevcov

Tisti, ki gledajo jugoslovanske televizijske programe preko oddajnika na Učki, so si lahko včeraj dopoldne ogledali po zagrebški televiziji nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora P. Tomažič. Program z naslovom "Revolucija in glasba", ki je trajal skoraj eno uro, je na koncertu v Novi Gorici posnela ljubljanska televizija, ki ga bo v kratkem tudi vključila v svoj program.

Partizanski pevci so pod vodstvom Oskarja Kjudra zapeli 18 pesmi, v glavnem slovenske partizanske, pa še borbene pesmi drugih narodov v šestih jezikih. Oddaja je bila dobro pripravljena, naši pevci in člani orkestra, skupno z recitatorji in solisti, pa so se tudi izkazali.

Za pevce in njihovega zborovodjo, ki so prav v tem času močno

zaposleni, je bilo to lepo priznanje. Tržaški partizanski zbor je v tej sezoni že nastopil na proslavi 15-letnice Prekomorskih brigad v Kopru, imel je nastop za mornarje sovjetskih ladij, nastopil je v Novi Gorici na festivalu "Revolucija in glasba", v nedeljo pa v Boljuncu tudi na proslavi posvečeni Prekomorskim brigadam.

16. decembra čaka pevce nastop v Kulturnem domu v Gorici. 23. decembra pa v veliki koncertni dvorani v Vidmu. Za januar je napovedan občni zbor, v februarju bodo pevci na partizanskem srečanju v Lipici. Prihodnjega marca pripravljajo zbor potovanje po italijanskih krajih, kjer so bili naši ljudje v konfinaciji, internaciji, pa tudi, kjer so se ustanavljale prekomorske brigade, na povratku pa še v nekatere dalmatinske mesta in otoke.

Tri osebe so bile lažje ranjene

V tunelu kamion v avtobus

V tunelu blizu Montebella je včeraj popoldne prišlo do trčenja med linijskim avtobusom št. 19 in tovornjakom. V nesreči so se lažje poškodovali kamionist in dva potnika avtobusa.

Težki vozili sta se zaleteli prav sredi tunela. Tovornjak je vozil proti mestnemu središču, avtobus pa proti stadionu. Nenadoma je kamion zavozil na drugo stran cestišča, kjer se je najprej zaletel v avtobus, ki ga je upravljala 36-letni Felice Sancin iz Ul. Rossetti 20, nato pa še v zid tunela. Linijski avtobus je po trčenju nadaljeval vožnjo še za nekaj metrov in se nato zaletel v manjši kamion tvrdke Mari-Mazzaroli, ki opravlja vzdrževalna dela v tunelu.

Gasilci so iz prvega kamiona morali izvleči 38-letnega Gualtieria Sterleja. V nesreči sta se poškodovata tudi potnika avtobusa, 78-letni Rinaldo Budica iz Ul. Lamarmora 6 in 23-letna Caterina Cammarato iz Ul. S. Martino 29. Sterle se bo moral zdraviti na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice 15 dni, Budicu in Cammaratovi pa so zdravniki nudili prvo pomoč in ju nato odpustili. Oba bosta zdrava v tednu dni.

Izvide o nesreči so opravili karabinjerji, mestni redarji pa so morali urejati promet, medtem ko je razbitine kamiona odpeljal žerjav.

Na sliki, ki je bila posneta v predoru takoj po nesreči, je razvidno, da se je tovornjak v trčenju hudo poškodoval, saj je kabina skoraj povsem uničena. K sreči pa ni bilo hujših posledic na ljudeh, saj so se sofer kamiona in dva potnika avtobusa le lažje ranili. Promet po predoru pa je bil po nesreči nekaj ur povsem ustavljen

Včeraj obudili spomin na Vidalija

Na sedežu krožka Che Guevara so se sinoči poklonili spomenu Vittoria Vidalija, komunističnega borca, ki je umrl pred petimi leti in se je v svojem življenju udeležil skoraj vseh polpreteklih revolucionarnih gibanj v Italiji, Španiji, ZDA in Južni Ameriki. Njegov lik in njegovo osebnost so obudili predsednik Krožka Mario Colli in Anamarija Kalc, ki je spregovorila v italijanščini in slovenščini, ter senator in član vodstva KPI Emanuele Macaluso, ki je bil Vidalijev osebni prijatelj.

Na začetku komemoracije so predvajali reportaže in intervjuje, ki jih je posnela deželna RAI. Colli in Kalčeva sta spregovorila predvsem o Vidalijevi osebnosti, medtem ko je senator Macaluso orisal zgodovinsko obdobje, v katero je Vidalij posegel. Macaluso je spregovoril zlasti o drugem povojnem obdobju in o Vidalijevih odnosih do Stalina in Tita, o njegovem pojmovanju nacionalističnih sporov ter o njegovem odnosu do mednarodnega komunističnega gibanja.

Preiskave o požaru Filodrammatica

Je bil ogenj podtaknjen?

Včeraj so se v Trstu razširile govorice, po katerih naj bi preiskave ugotovile, da je bil požar bivšega gledališča in kinodvorane Filodrammatico namerno podtaknjen. Ko bi to bilo res, bi nihče ne bil pretirano presenečen, saj je nekaj okoliščin že od vsega začetka kazalo v to smer. Že na dan požara, se v ponedeljek, 28. novembra, je marsikdo pomen-seev zapuščeno in da se v njem zbirajo edinole potepuhi, kar je za stavbo oziroma za teren v najstrožjem mestnem središču dokaj čudno, saj bi ga lahko drugače izkoristili. Kljub temu pa je omenjene govorice odločno zanikal šef letečega oddelka policije Padulano, ki vodi preiskave.

Jutri na Proseku Vsi na debato o služnostih!

Pred kratkim smo na vidnem mestu poročali o novem žgočem problemu, ki se je pojavil na Krasu, to je o novih služnostih zaradi načrtovane podvojitve metanovoda. No, jutri, 2. decembra, ob 19.30 bo v prostorih Cvetličarskega centra ERSA na Proseku javno zborovanje, ki ga je sklicala Kmečka zveza za to, da bi seznanila vse prizadete lastnike zemljišč, po katerih bodo speljali novo plinsko cev, z rezultati dosedanjih pogajanj s predstavniki družbe SNAM glede pravične odškodnine. Zemljiškim lastnikom seveda ni treba posebej priporočati, naj se srečanja z zastopniki Kmečke zveze polnoštevilno udeležijo, saj je to v njihovem interesu.

Prijavite vino!

Kmečka zveza tudi letos izpolnjuje obrazce za prijavo vina, tako na lastnem sedežu kot v spodaj navedenih občinah oz. vaseh, in to po naslednjem razporedu:

za vso občino Zgonik: danes, 1. dec., od 15. do 18. ure na sedežu Občine;

za Šempolaj, Praprot, Trnovco in Prečnik: v petek, 2. dec., od 15.30. do 18. ure v osnovni šoli v Šempolaju;

za Medjo vas in Štivan: v petek, 2. dec., od 18.30 do 19. ure v gostilni Radetič v Medji vasi;

za vse druge kraje v občini Devin-Nabrežina: v soboto, 3. dec., od 8.30 do 12.30 na sedežu Občine;

za Prebeneg, Mačkolje in Križpot: v ponedeljek, 5. dec., od 15.30 do 16.30 v Srenjski hiši v Prebenegu;

za Ricmanje in Log: v ponedeljek, 5. dec., od 16.30 do 17.30 v Babni hiši (Ricmanje);

za Boršt: v ponedeljek, 5. dec., od 17. do 19. ure v Srenjski hiši;

za vse druge kraje v občini Dolina: v soboto, 3. dec., od 8.30 do 12. ure na sedežu Občine.

Prijave je oproščen: kdor pridelava manj kot 10 hl vina in/ali obdeluje manj kot tisoč kv. m vinograda in ne proda ali daruje vina.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Franciška 20 - je odprta razstava novjših del JANEZA BERNIKA.

V galeriji Cartesius bo do 13. decembra razstavljal svoja dela UGO CARA.

V galeriji Minerva - Ul. S. Michele 5 - je na ogled razstava tržaškega slikarja Walterja Joseja MENDIZZE.

V galeriji Feniks v Ljubljani razstavlja do 10. decembra IVO PETKOVŠEK.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom 10. BIENALE UMETNIKOV AMATERJEV. V soboto, 3. decembra, ob 20.30 odprtje razstave.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 12. decembra, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert MOSKOVSKIH VIRTUOZOV z violonistom V. SPIVAKOVOM.

Glasbena matica Trst - jutri, 2. decembra, ob 17. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 19, GIULIO CHIANDETTI - KITARA V 19. STOLETJU. Na sporedu: Giuliani, Sor, Paganini in Regondi.

Glasbena matica Trst - Koncertna sezona 88/89. V sredo, 7. decembra, ob 20.30 v stolnici Sv. Justa v Trstu koncert STEFANO BEMBI - orgle in ZORAN LUPINC - rog. Na sporedu skladbe Buxtehuda, Purcella, Bacha, Krebsa, Corellija, Dugana, Liszta. Vabljeni!

šolske vesti

Ravnateljstvo srednje šole I. Cankar v Trstu vabi starše svojih učencev na RODITELJSKI SESTANEK za vse razrede, ki bo na šoli jutri, 2. decembra, ob 17.30.

Osnovna šola S. Finžgar in otroški vrtec iz Barkovelj vabita na MIKLAVŽEVANJE, ki bo v barkovljanskem društvu v Ul. Cerreto 12, v ponedeljek, 5. decembra, ob 15. uri.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

J. in W. Grimm - M. Košuta

RDEČA KAPICA

Režija: Mario Uršič

Igrajo: Alda Sosič, Irena Zubalič, Drago Gorup in Franko Korošec

Premiera v nedeljo, 4. decembra, ob 11. uri v Kulturnem domu v Trstu

TRŽAŠKA KNJIGARNA bo popestrila otroške matinee z razstavo *mladinskih in otroških knjig*,

ki bodo na ogled v foyerju Kulturnega doma.

DRUŠTVENA GOSTILNA NA KONTOVELU

Enzo Statileo in Deana Cej

vabita vse prijatelje in odjemalce na otvoritev, ki bo **jutri, 2. decembra**, in se priporočata za obisk.

gledališča

VERDI

Otvoritev letošnje operne sezone v gledališču Verdi bo jutri, 2. decembra 1988, ob 20.00 (red A) s PIKOVO DAMO M. I. Čajkovskega. Režija Giorgio Pressburger. Dirigent Spiros Argiris. Pri blagajni gledališča je v teku prodaja vstopnic.

Danes ob 18.30 bo v mali dvorani gledališča Verdi glasbeni kritik Rubens TEDESCHI spregovoril o operi, ob 18. uri pa bodo predstavili videokaseto.

Pri blagajni gledališča Verdi - Trg Verdi 1 - je v teku razdeljevanje novih abonmajev za red A, B, C, D in G. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89

Nocoj ob 20.30 (red prost) bo gledališka skupina Pro. Sa ponovila Pinterjevo delo HIŠNIK z R. De Carmine, G. Zanetijem in G. Pambierjem. Režija Guido De Monticelli. V abonmaju odrezek št. 3. Za abonente 50-odstotni popust. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 6. do 11. decembra bo RAIUNO predstavila Massima Lopeza, Anno Marchesini in Tullia Solenghija v ALLACCIARE LE CINTURE DI SICUREZZA. Predstava je izven abonmaja zato imajo abonenti popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

V soboto, 3. decembra, bo ob 20.30 na sporedu Arbuzovo delo VECCHIO MONDO.

Pri blagajni gledališča je v teku prodaja vstopnic.

Pri blagajni gledališča Cristallo (Ul. Ghirlandaio 12) in pri UTAT v Pasaži Protti 2, so v teku vpisovanja novih abonmajev.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Rdeča kapica - ponedeljek, 5. decembra, ob 10. uri in torek, 6. decembra, ob 11. uri.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana.

EXCELSIOR I - 17.45, 21.45 *Coming to America* - Il principe cerca moglie, kom., ZDA 1988, r. J. Landis, i. Eddie Murphy.

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 *E Dio creò la donna*, r. Roger Vadim, i. Rebecca De Mornay, Vincent Spano.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 *Buster*, i. Phil Collins.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *Congiunzione di due lune*, dram., ZDA 1988, r. Z. King, i. S. Fenn, R. Tyson, □.

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 *Sensual ladies*, i. Ginger Lynn, □.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 *Essere donne*, kom., ZRN 1988, r. M. Von Trotta, Ch. Buschmann, H. Sander, H. Sander-Brahms, i. E. Mattes, U. Tukur.

FENICE - 18.00, 22.15 *La partita*, dram., It. 1988, r. Carlo Vanzina, i. F. Duna-way, M. Modine.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 *Sotto il vestito niente II*, dram., It. 1988, r. D. Piana, i. F. E. Gendron, □.

MIGNON - 16.00, 22.15 *Prima di mezzanotte*, r. Martin Brest, i. Robert De Niro, Charles Grodin.

EDEN - 15.30, 22.10 *Sex Bizarre*, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.00 *Ore 13 - dopo il massacro la caccia*, i. Tatum O'Neil, Irene Cara, Peter Fonda.

CAPITOL - 16.00, 22.00 *Frantic*, dram., ZDA 1988, r. Roman Polanski, i. Harrison Ford.

LUMIERE FICE - 17.00, 19.30, 22.00 *Vangelo secondo Matteo*, r. P. P. Pasolini.

ALCIONE - Zaprt.

RADIO - 15.30, 21.30 *Goduria carnale*, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 1. decembra 1988
NATAŠA

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 16.23 - Dolžina dneva 8.57 - Luna vzide ob 24.00 in zatone ob 12.43.

Jutri, PETEK, 2. decembra 1988
ŽIVKA

PLIMOVANJE DANES: ob 4.17 najvišje 27 cm, ob 20.47 najnižje -23 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,1 stopinje, zračni tlak 1012,2 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 84-odstotna, nebo pooblačeno s slabo vidljivostjo, morje skoraj mirno, temperatura morja 11,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Davide Stolli, Jennifer Sabadin, Nicol Belci, Francesco Bisiak.

UMRLI SO: 88-letni Antonio Zuletic, 78-letni Pietro Tomè, 72-letni Germano Paoluzzi, 76-letna Gioconda Rosa, 66-letna Zorka Vercon, 54-letni Giusto Pettrosso, 86-letni Giordano Gasparotto, 86-letna Annunziata Gambardella, 95-letni Guido Giovanni Ravasini, 74-letni Marcello Belli, 82-letna Francesca Stoka por. Daneu, 67-letni Giovanni Norbedo, 48-letni Davide Querin, 36-letni Roberto Stewart, 25-letni Roberto Klun, 87-letni Renato Petelli.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 28. novembra, do sobote, 3. decembra 1988
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Greta), Ul. Zorutti 19, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Trg V. Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Greta), Ul. Zorutti 19, Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

VESPO 50 kub, prodam. Tel. 040/822877. **PRODAM** akacijeva in druga drva po ugodni ceni. Za informacije družina Žnideršič, Števerjan, tel. 0481/884161 ob večernih urah.

PO UGODNI CENI prodam tri volnene žimnice. Tel. ob urah obedov na št. 200531.

PRODAM avto supercinque GT turbo, letnik '86, v odličnem stanju. Telefonirati ob uri kosila na št. 0481/78028.

V KMETIJSKI TRGOVINI pri Milji v Doberdobu, Mučeniška ul. 1, dobite čreva, začimbe in vse potrebno za kolone. Sprejemamo tudi naročila za semenski krompir. Tel. 0481/78072.

OB BOŽIČNIH PRAZNIKI darujte čistokrvnega psička ali prikupno mucko. Na razpolago so vam mladiči najrazličnejših pasem. Vse informacije v večernih urah na tel. 0481/882317.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milčič.

PRAŠIČJE dobrote in vino domače proizvodnje dobite v osmici pri Bertotu Tonkiču na Tržaški cesti 25 v Doberdobu.

IŠCEM modne revije zadnjih dveh let. Kdor jih lahko nudi, naj tel. na št. 224407.

KUHARICO s kvalifikacijo in z gostinščo solo ali večletno prakso in s priporočili nujno išče restavracija Veto na Opčinah, tel. 211629.

KUPIM ALI VZAMEM V NAJEM hišo ali stanovanje. Tel. 228390.

ZADRUŽNA GOSTILNA v Dolini išče gostilničarja. Tel. 228156 ali 228511 ob večernih urah.

URADNICO-KA z znanjem nemščine takoj zaposli priznano tržaško podjetje. Pismene ponudbe poslati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Trst, Ul. Montecchi 6, pod šifro "NEMŠČINA".

CENTRO DEL COLLEZIONISMO - Trst Ul. Piccolomini 3 - tel. 040/762488 organizira

*dražbo
zbirateljskih predmetov*
2., 3. 9. in 10. decembra.
Katalog na sedežu.

razne prireditve

Zadružni center za socialno dejavnost vabi na petkov popoldan, ki bo jutri, 2. decembra, ob 16. uri v prostorih Odseka za zgodovino pri NSK - Ul. Petronio 4. Srečali se bomo s psihiatrom in psihoterapevtom Borisom Carisom na temo TEHNIKA PSIHOLOŠKEGA SPROŠČANJA.

KD F. Venturini - Domjo vabi ob 20-letnici ustanovitve moškega pevskega zbora in obudite kulturnega delovanja v soboto, 3. decembra, ob 18. uri v Kulturni center Anton Ukmar-Miro pri Domju na OTVORITEV RAZSTAV KRAJEVNIH LIKOVNIKOV TER FOTOGRAFSKEGA MATERIALA IZ DRUŠTVENEGA ARHIVA in v nedeljo, 4. decembra, ob 17. uri v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu na SLAVNOSTNI VEČER.

SKD Vigred vabi otroke v soboto, 3. decembra, ob 19.30 v šempolajsko osnovno šolo na MIKLAVŽEVANJE (darila za otroke sprejemamo jutri, 2. decembra, od 17.30 do 19.30 v društvenih prostorih).

KD Vesna prireja v okviru Miklavževanja v Domu A. Sirka v Križu: do 5. decembra v sodelovanju s Tržaško knjigarno MIKLAVŽEV KNJIŽNI SEJEM s sledečim urnikom: od 17. do 20. ure, v nedeljo, 4. 12., od 11. do 12. ure in od 16. do 19. ure; v soboto, 3. decembra, ob 20. uri predvajanje filma ET ter v nedeljo, 4. decembra, ob 17. uri predvajanje animiranega filma WALT DISNEYA.

KD Kraški dom obvešča, da bo v Bubičevem domu v Repnu v soboto, 3. decembra, ob 15.30 gostovala lutkovna skupina Papiluš s predstavo POTEPE - ZGODBICA O TREH MEDVEDKIH. Obenem bo tudi tradicionalni Miklavžev sejem knjige in sicer v soboto ob 15. do 18. ure ter v nedeljo od 10. do 12. ure. Vabljeni!

Dragi otroci! KD I. Grbec - Škedenj v sodelovanju s Tržaško knjigarno priredi v društvenih prostorih v soboto, 3. decembra, ob 16.30 MIKLAVŽEVO RAZSTAVO KNJIG. Priditel Čaka vas tudi veselo presenečenje.

Slovenski kulturni klub (višješolska mladina), Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 3. decembra, na TRADICIONALNO MIKLAVŽEVANJE z obdarovanjem duhovitih daril. Pričetek ob 18.30. Vabljeni!

Ob prazniku sv. Miklavža bo v barkovljanskem društvu v Ul. Cerreto 12, SEJEM KNJIGE za otroke, mladino in odrasle po znižani ceni. Urnik: v nedeljo, 4. decembra, od 8.30 do 13. ure in v ponedeljek, 5. decembra, od 15. do 17. ure.

KD Rdeča zvezda in ŠK Kras vabita na tradicionalno MIKLAVŽEVANJE, ki bo v ponedeljek, 5. decembra, ob 14. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

Cerkvena skupnost Korošci in DSMO Milje vabita na slovesno PRAZNOVANJE VAŠKE ZAVETNICE SV. BARBARE v nedeljo, 4. decembra, ob 15. uri. Po peti maši bo družabnost ob potici in domači kapljici.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 5. decembra, ob 20.30 na predstavitev Gorjupovih knjig O KANALSKI DOLINI. Knjigi bo predstavil se. Rafko Dolhar. Pred tem bo otvoritev slikarske razstave Tereze Keil-Ehrlich.

razna obvestila

SKD Barkovlje obvešča da bo danes, 1. decembra, ob 20.30 ODBOROVA SEJA.

KD F. Prešeren vabi na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo jutri, 2. decembra, ob 20.30 v društvenih prostorih.

SKD Barkovlje prireja TEČAJ ZA IZBOLJŠANJE TEHNIKE UČENJA IN POMENENJA (nemotehnika). Tečaj (pet lekcij) bo ob torkih od 20. do 21.30 v društvenih prostorih v Ul. Cerreto 13. Prva lekcija 6. decembra. Za informacije in prijave telefonirati na št. 415797.

SKD Tabor - Opčine - Silvestrovanje 88 - NA OPENSKI PLAŽI V PARČEN-DOLU V ZAPELJIVI DRUŽBI ANSAM-BLA TAIMS. Rezervacije od danes popoldne dalje v društvenem baru do popolne zasedbe mest.

Enotna komisija za socialno-zdravstvena vprašanja borcev, aktivistov in vojnih invalidov NOV v Trstu obvešča borce NOV in aktiviste OF, da je odprt ROK za vlaganje prošnje za zdravljenje v naravnih zdraviliščih SFRJ za leto 1989 do 20. decembra. Prošnje sprejemajo: VZPI-ANPI - Ul. Crispi 3 in vse njene sekcije, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje - Ul. Cicerone 8/B in ZVI-NOV - Ul. Ciceorne 8/B.

prispevki

Ob 2. obletnici smrti Ančke Bogatec daruje Gigi Bruži z družino 20.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika padlim v NOB.

V spomin na soseda Lojzeta Cijaka darujeta Savica in Ada z družinama 20.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Josipa Castellanija (Pepi) darujeta Marica in Mirko Čok 20.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

Rosanda in Marta Godina darujeta 50.000 lir za proslavo ob 100-letnici Ciril-Metodove šole.

Tatjana Godina-Panjk daruje 50.000 lir za proslavo 100-letnice Ciril-Metodove šole.

V spomin na Lojzeta Cijaka daruje Stanislav Danev 25.000 lir za Dijaški dom.

Namesto cvetja na grob Stanota Ravbarja darujeta Egon in Romana 10.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Repentabor.

Za proslavo ob 100-letnici Ciril-Metodove šole darujejo Aleksij Pertot 50.000 lir, Dragica Jagodic 50.000 lir, Marčeta in Vida, bivši učenci Ciril-Metodove šole, 100.000 lir, D.K. 100.000 lir, Leopold Azman 100.000 lir, Bojana in Savica Modrijan 40.000 lir, Stefanja Sever 10.000 lir, Milan Volčič 50.000 lir, Maks Morelj 20.000 lir, Avgust Gombač 20.000 lir, Angel Turk 50.000 lir ter Avgust Castellani 30.000 lir.

V počastitev spomina Draga Pahorja, učitelja Ciril-Metodove šole, daruje družina 100.000 lir za proslavo ob 100-letnici Ciril-Metodove šole.

V spomin na Netko Cibic daruje Mijerka Prasel-Ferfolja z družino 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Lojzeta Cijaka in Danila Daneva darujejo Cilni s Kontovela 50.000 lir za MPZ V. Mirk in 50.000 za zadruzo za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Lojzeta Cijaka daruje Mariella in Salvatore 50.000 lir za MPZ V. Mirk in 50.000 lir za zadruzo za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Lojzeta Cijaka daruje Stanislav Danev 25.000 lir za MPZ V. Mirk.

50-letniki s Proseka in Kontovela darujejo 200.000 lir za zadruzi za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

6. december v
znamenju:
... zimskega dne
... Miklavževnega prihoda
... lepega knjižnega
darila

... pričakujemo
Vas v...

TRŽAŠKI KN

»Pustite ali podvojite?« vprašanje spomladanske tv

Prva državna televizijska mreža napoveduje prenovljeno izdajo kviza, ki je pred tridesetimi leti ob vsaki oddaji »prilepil« na tv zaslon neštete italijanske ekranomane. Gre seveda za slavni Lascia o raddoppia?, s katerim se je v bistvu začela danes že skoraj nepregledna množica tako zelo priljubljenih televizijskih kvizov. Novi Lascia o raddoppia? bo na sporedu vsak četrtek ob 20.40 na RAI 1, krstna oddaja bo 2. marca 1989. Kviz v novi varietejski preobleki bodo vodili komični Lando Buzzanca, resni Bruno Gambarotta in prikupna Johara (na sliki). Poleg nepogrešljivih nagradnih vprašanj so predvideni številni komični prizori, za tv gledalce pa bodo na vrsti še posebni kvizi v zvezi s popularnima igrama totocalcio in loto.

Osebnosti pred mikrofonom

V oddaji A tu per tu, ki jo prenaša italijanski deželni spored ob četrtkih popoldne ob 15.15, se nam bo ta teden predstavil rektor tržaške univerze Paolo Fusaroli. Urednika oddaje Daniele Damele in Giancarlo Deganutti se bosta kot običajno pogovarjala z gostom o njegovi karieri in privatnem življenju, prav gotovo pa tudi o problemih ustanove, ki jo vodi.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Vrsta koristnih nasvetov ob vzgoji

Izšla je predzadnja številka revije Otroci in družina. Iz dokaj pestre vsebine bodo vzgojitelji mogli tudi tokrat izbrati pravi nasvet, koristno informacijo in zanimivo branje.

Kakor običajno je revija pri nas - poleg prodaje na običajnih mestih - na razpolago vzgojiteljicam v vrtcu in učiteljem na šolah. Ponekod so poskrbela ravnateljstva, da je tako, v nekaterih primerih pa poslila vrtcem revijo naš Sklad brezplačno.

In kaj lahko v njej preberemo?

Uvodni članek, izpod peresa Jasne Tepina, nosi dovolj zgovoren naslov: *Predšolska vzgoja na razpotju*. Pobudo za pisanje je dal jugoslovanski posvet o razvijanju novih oblik vzgojno-varstvene dejavnosti za predšolske otroke, ki so ga organizirali v začetku letošnjega oktobra v Celju v okviru sejma Vse za otroke. Govor je bil o novi vlogi vrtca, o dosedanjih izkušnjah, ki so ob spremembah v družbi privedle do novih spoznanj. Predvsem do spoznanja - po besedah dr. Ludvika Horvata - da je potreba po drugačnih oblikah vzgojno-varstvenega dela za predšolske otroke velika. Ponudba takih, pa naj bodo le kratkotrajne oblike, ki ne potekajo v ustanovah, pa je

skromna. Navadno se dogaja, da se v programe za delo z otroki vključujejo tisti otroci, ki jih njihovo ožje okolje že tako in tako spodbuja. Tisti pa, ki bi bili takega varstva bolj potrebni, zaradi neobčutljivosti svojih staršev za otroške probleme, stikov s sovrstniki ali spodbujanja k ustvarjalnemu delu, niso vključeni v nikakršno obliko predšolske vzgoje.

Torej prava pot na razpotju predšolske vzgoje je sistem, ki bo resnično po meri otroka.

O drugačnih pogledih na vzgojo piše Barbara Hanuš ob septembrskem srečanju pedagogov *Otroštvo v stiski*. Namen srečanja in seminarja v tem okviru je bil predstaviti waldorfsko pedagogiko, ki temelji na idejnih nazorih Rudolfa Steinerja. Ta med drugim meni, da "vzgoja v vseh starostnih obdobjih temelji na vzgoji samega sebe".

Ali če na kratko povzamemo, kaj je waldorfska pedagogika. Eno izmed njenih glavnih načel je: otroški starosti primerna vzgoja. Pedagog mora natančno poznati stopnje otrokovega razvoja, da lahko v pravem trenutku izbere ustrezno učno snov in ustrezen način poučevanja. Posebne metode veljajo tudi za opismenjevanje, tako da ni večjih težav z legastenijo. Zelo zgodaj se začne tudi glasbena vzgoja. Predvsem je zelo aktivno pri šolski vzgoji sodelovanje staršev, učitelja pa gre v prvem četrtletju vsaj enkrat na učenčev dom, da spozna njegove domače razmere.

O obisku na Švedskem v zvezi z vzgojo otrok, piše Jasna Tepina. O pretepanju otrok v šolah je objavljen še en odmev učiteljice Justine Doljakove.

Na novo se lahko zamislimo v aktualen življenjski primer iz dnevnika socialne delavke.

V rubriki O jeziku Neva Železnik razvija svoje misli ob vprašanju šestletnika. Ob gledanju prenosa seje centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije jo je sinek namreč vprašal: »Ali ni ta, ki sedaj govori po televiziji Slovenec? In zakaj ne govori po slovensko, da bi ga tudi jaz lahko razumel?«

Kakor vedno je koristna rubrika *Vprašanja in odgovori*. Govori o odnosu otrok do živali in o samostojnosti otrok.

Pod naslovom *Nosečnost in prvi dnevi z novorojencem* izvemonekaj več o primerni igrari za najmlajše.

Dr. Pavao Brajša piše o *Seksualnih igrarh otrok*.

Poleg otroške priloge, naj omenimo izmed ostalih člankov še prispevek dr. Martine Tomori *Duševna anoreksija*. V njem piše o boleznih, ki se kaže z zavračanjem hrane, hudim shujšanjem, prenehanjem menstruacije pri dekletih, z značilnimi vedenjskimi spremembami in moteno predstavo o lastnem telesu.

K razmišljanju nas silita posebej zapisa *Majhni otroci - majhne skrbi in kaj pa očetje?*

Revijo bogati še cela vrsta koristnih uporabnih zapisov: *Kako pripraviti otroka na bolnico? Oves kot dietna jed pri boleznih ožilja in srca*, o iskanju življenjske sreče po časopisnih oglaših ali *Tudi v ljubezni potrebujemo kosček svobode*.

Recenzije nekaterih na novo izdanih knjig dopolnjujejo novembrsko številko te vzgojne revije.

Nevarnost iz lončene posode

Zopet je postal aktualen problem škodljivosti svinca, ki se nahaja v keramiki. Različne države se s tem problemom soočajo na različne načine - tudi najvišji dovoljeni odstotek svinca v keramiki je različen od države do države, v kolikor se te nevarnosti sploh zavedajo. Bistvo pa je, da svinec, ki se nahaja v nepravilno glazirani posodi v preveliki meri, prehaja v hrano in z njo v človeški organizem in ga zastruplja. S časom postaja vse škodljivejši, kajti v organizmu se kopiči. Najnovejše raziskave kažejo, da se sorazmerno z (nehotenim) uživanjem večjih količin svinca niža pri otrocih inteligenci kvocient. Druge posledice rednega uživanja svinca pa so lahko izguba slušnih sposobnosti, razdražljivost in boleznih ledvic.

Znova se torej poudarja pomembnost zdrave prehrane v zvezi z duševnimi in telesnimi motnjami.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nad: La valle dei pioppi
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci
11.00 Nad: La valle dei pioppi
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Fantastico bis
14.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet
15.00 Aktualnosti: Primmissima
15.30 Italijanske kronike
16.00 Risanke: Cartoon clip
16.15 Mladinska oddaja: Big!
17.35 Aktualno: Spaziolibero
18.00 Dnevnik, nato Domani sposi
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Film: La trappola di ghiaccio (pust., ZDA 1961, r. Jack Couffer, i. Don Hal-dane, Jean Coutu)
21.45 Dok. oddaja: Kvark
22.35 Dnevnik
22.45 Pet Beethovnovih Koncertov za klavir in orkester: Koncert v B-duru
23.30 Aktualno: Per fare mezza-notte
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Košarka: Španija-Italija (za EP)

CANALE 5
8.00 Nanizanki: Storie di vita, 8.30 Una famiglia americana, 9.30 General Hospital
10.35 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.05 Nanizanki: La casa nella prateria, 16.05 Webster
16.50 Kviz: Doppio slalom, 17.20 C'est la vie, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto!, 18.55 Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello)
19.45 Kviz: Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro), 20.30 TeleMike
23.00 Variete: Maurizio Costanzo show
0.20 Filmska rubrika: Première
0.30 Nanizanke: Sulle strade della California, 1.30 Petrocchi, 2.30 Sceriffo a New York

RETE 4
7.30 Nan.: Lou Grant, 8.20 Il Santo, 9.20 Adam 12
9.50 Film: L'uomo che ingannò la morte (dram., VB 1959, r. Terence Fisher)

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Film: Esame di guida (kom., 1964, r. D. De La Patellière, i. C. Aznavour)
10.00 Nanizanka: Cuore e batticuore
11.00 Rubrika: Trentatré
11.05 Izobraževalna oddaja: Grazia Deledda
11.35 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nan.: Saranno famosi
14.45 Dnevnik - gospodarstvo
15.00 Kviz: Argento e oro
16.55 Iz parlamenta in dnevnik
17.05 VI. festival komike
18.20 Dnevnik - športne vesti
18.35 Nanizanka: Il commissario Köster
19.30 Horoskop in dnevnik
20.30 Film: Il treno di Lenin (r. Damiano Damiani, 2. del)
22.20 Dnevnik, nato Master '88
22.30 Dosje Il treno di Lenin
23.30 Dnevnik in Filmske novosti
24.00 Film: Il diavolo sotto le vesti (kom., 1962, r. Michel Deville, i. Jacques Charrier, Marie Laforet)

11.30 Nanizanki: Cannon, 12.30 Agenzia Rockford
13.30 Nad: Sentieri
14.30 Film: Il prezzo del successo (kom., ZDA 1959, r. Joseph Anthony, i. Dean Martin)
17.00 Nanizanki: Il profumo del successo, 18.00 New York New York
19.00 Aktualno: Dentro la notizia
19.30 Nan.: Gli intoccabili
20.30 Film: 3 fratelli (dram., It. 1981, r. Francesco Rosi, i. Philippe Noiret, Michele Placido)
22.40 Aktualno: Riflettore
23.40 Film: L'uomo di stagno (kom., Avstralija 1980, r. Peter Weir, i. Judy Morris)
1.10 Nanizanka: Vegas

ITALIA 1
7.15 Risanke
8.15 Nanizanke: Strega per amore, 8.45 La piccola grande Nell, 9.15 Supercivik, 9.45 Flipper, 10.10 La donna bionica, 11.05 Tarzan, 12.00 Riptide
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke

RAI 3
12.00 Izobr. odd.: Za obrambo ozemlja, 13.00 Glasbeni instrumenti
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija
15.00 Inf. odd.: Uffizi in Firencah
15.30 Popolndne z opero: Lucija Lammermoorska (Gaetano Donizetti)
16.35 Šport: hokej na ledu Fassa-Merano in Bolzano-Varese, rugby Italija B-Avstralijska B
17.30 Dok. oddaja: Geo
18.20 Nanizanka: Vita da strega
18.45 Športni dnevnik: Derby
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dok. oddaja: Pred 20 leti
20.00 Variete: Complimenti per la trasmissione
20.30 Aktualno: Samarkanda
22.00 Rubrika: Filmske novosti
22.05 Film: Il raggio verde (kom., Fr. 1986, r. E. Rohmer, i. M. Rivière)
22.55 Dnevnik - nocoj
23.00 Il raggio verde (2. del)
23.50 Dnevnik - zadnje vesti
0.05 Dok. oddaja: Pred 20 leti

14.00 Variete: Smile
14.30 Glasbena oddaja: DeeJay Television
15.05 Tečaj angleščine
15.30 Nan.: Family Ties
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.30 Nanizanki: Magnum P.I., 19.30 Happy Days
19.55 Risanke: Viaggiamo con Benjamin, 20.10 Beverly Hills
20.23 Variete: Striscia la notizia
20.35 Nanizanki: Colletti bianchi, 22.00 Downtown
23.00 Variete: Megasalvishow
23.15 Nanizanka: Tre cuori in affitto
23.45 Rubrika: Première
23.55 Nanizanki: Samurai, 0.55 Star Trek

ODEON
8.00 Risanke
9.00 Nadaljevanki: Il segreto di Jolanda, 10.00 Agua viva
10.30 Kviz: La spesa in vacanza
11.00 Nad: Agua viva
11.30 Kviz: La spesa in vacanza
12.00 Risanke
13.00 Otroški variete: Sugar, vmes risanke
13.55 Nanizanka: Rituals, nato nad. Maria

RTV Ljubljana 1
10.00 Mozaik. Šolska TV: Grafične tehnike, Slovenski ljudski plesi - Goriška
10.25 Aktualno: Benecija in Re-zija
11.00 Film: Desni breg, levi breg (dram., Fr. 1984, r. Philippe Labro, i. Gerard Depardieu)
16.35 Poročila
16.40 Video strani
16.45 Mozaik. Šolska TV (pon.)
17.45 Otroška nanizanka: Čiračara
18.15 Informativna oddaja: Aids se dogaja v Kninu
18.45 Risanke
19.00 Vremenska napoved
19.01 Obzornik, TV Okno, Zrno
19.30 Dnevnik in vreme
20.10 Tednik
21.15 Nadaljevanka: Afera Cail-laux (P. Moustiers, Fr. 1984, i. Marcel Bozzuffi, Brigitte Fossey, 1. del)
22.10 Dnevnik
22.25 Retrospektiva jugoslovanskega filma: Sedmi kontinent (dram., Jug. 1966, r. Dušan Vukotić, i. Hermi-na Pipinčić, Iris Vrus)
23.55 Video strani

15.45 Sugar... (2. del)
18.30 Variete: Video Raider
19.00 Filmske novosti
19.30 Variete: Benny Hill Show
20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills
20.30 Film: Creepshow (srh., ZDA 1982, r. George A. Romero, i. Leslie Nielsen)
22.30 Film: La seduzione (dram., It. 1973, r. Fernando Di Leo)
0.30 Filmske novosti

TMC
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio
12.45 Rubrika: Ogledalo življenja
13.30 Vesti: TMC News
14.00 Športne vesti
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Nanizanki: Batman, 15.30 Ancora tu
16.00 Film: Tre segreti (dram., ZDA 1950, r. Robert Wise, i. Patricia Neal, Eleanor Parker)
17.45 Rubrika: Tv donna
18.45 Dokum. o naravi
19.15 Rubrika: Ogledalo življenja

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Tenis: Master moški, 1. kolo (ponovitev), vmes (ob 16.00) TVD Novice
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stiče
20.00 Nanizanka
20.30 Košarka: finalna tekma za pokal Alpe-Adria (prenos)
22.00 TVD Vse danes
22.15 Tednik: Sportime Magazine
22.30 Rubrika: Mon-Gol-Fiera
23.00 Tenis: Master, 1. kolo (neposredni prenos iz newyorškega Madison Square Garden)

RTV Ljubljana 2
18.00 Beograjski TV program
19.30 Dnevnik
20.00 Dokumentarni večer: Nastajanje Jugoslavije
23.00 Poročila
22.35 Odprta knjiga
23.05 Košarka: finalna tekma za pokal Alpe-Adria
0.15 SP v umetnostnem drsanju za junjorje (prenos iz Sarajeva)

TELEFRIULI
13.30 Nanizanki: Le isole perdute, 14.00 Il mio amico Bot-toni
15.30 Glas. odd.: Music Box
17.00 Nadaljevanki: Accadde a Zurigo, 18.00 Dama de Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubriki: Dan za dnem, 20.00 Zdravstvo danes
20.30 Nad: Kennedy
21.30 Dok. oddaja: Delta
22.30 Nanizanke
23.30 Dnevnik
0.30 Inf. oddaja: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italija 1)
Lastne oddaje:
19.00 Rubrika: Week end
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Za vsakogar nekaj: Svet Boga-Bog sveta, Glasba, Paberkovanja in beležke; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertne repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Debelost in akupunktura; 12.40 Cecilijanka 1988; 13.20 Glasba po željah, Nediški zvon; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Roman: Nomadi brez oaze; 15.17 Lahka glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: zbor Jubilate iz Legnana; 18.00 Iz arhiva Ciril-Metodove soje; 18.30 Glasba.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radijska šola; 8.35 Koncert; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.20 Glasba; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Iz glasbenih šol; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiju; 18.00 Ljubljanski jazz ansambel in ansambel Bojana Adamiča; 18.15 Razmišljamo, ugotavljamo; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Big band RTV-Lj; 20.00 Domači napet; 21.05 Literarni večer; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Povejke.

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu Radia Koper; 13.45 Od enih do treh; 14.30 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.30 Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 18.35 Glasba; 19.30 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Dobro jutro; 6.05 Almanah, Koledarček, Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Gremo na kavo; 9.32 Feeling; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Na 1. strani; 10.05 Superpass; 10.40 Družina; 11.00 Turizem; 11.45 Pismo iz; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.33 Povejke tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Potopitnice; 17.00 Blitz; 17.33 Mixage; 18.00 Bubbling; 18.33 DJ; 19.00 Orkestri.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 15.00 Lestvica Amadeus; 16.30 Kultura oblačenja; 19.00 Horoskop; 20.30 Going, nato Nočna Glasba.

S torkove seje občinskega sveta v Gorici Občina je lani prihranila več kot milijardo lir

Goriška občinska uprava je v letu 1987 "prihranila" dobro milijardo lir, podrobneje 1 milijardo 156 milijonov lir. To izhaja iz torkovega izrednega občinskega sveta, na katerem so odobrili obračun finančnega poslovanja v lanskem letu. Občina je za tekoče poslovanje porabila približno trideset milijard lir, dohodki pa so presegli izdatke, kot že rečeno, za dobro milijardo lir.

Torkova občinska seja je bila precej razburljiva, saj je postopek za odobritev obračuna trajal dobri dve uri. Sejo je vodil svetovalec Bosolini, saj zakon prepoveduje, da bi o lastnem upravljanju poročal župan oziroma odborniki. Svetovalci Lamberti, Fiorelli in Coana so se zgražali nad velikim ostankom denarja v lanskem poslovanju, kar je po njihovem mnenju znak neracionalnosti odbora pri načrtovanju letnega delovanja in nezmožnosti pravilne potrošnje tega denarja. Večina svetovalcev pa se je zgražala nad nepravilnim ravnanjem odbora do svetovalcev. To dejstvo je najprej poudaril komunist Lamberti, ki je dejal, da je prejel debelo brošuro o obračunu za lansko ob-

činsko poslovanje v soboto popoldne, torej le tri dni pred sklicem občinskega sveta. Dejal je, da je svetovalcu nemogoče skrbno pregledati tako obširno brošuro v tako kratkem času. Njegovemu ugovoru je odgovoril tajnik Senni, ki je ugotovil, da mora občinski odbor posredovati brošuro o obračunu najkasneje 48 ur pred sklicem izredne seje občinskega sveta. Lamberti je nato dodal, da je vodstvo občinske uprave to naredilo namerno, češ da bi na ta način bili svetovalci primorani glasovati za nekaj, česar jim ni v celoti jasno. Tej "provokaciji" se je polemično odzval podžupan Mario Del Ben, češ da morajo biti svetovalci zmožni pregledati tudi štirikrat debelejšo brošuro v samih 48 urah. Malo je manjkalo, da bi mu svetovalci začeli žvižgati. Mimo teh folklorističnih trenutkov seje občinskega sveta, lahko dodamo le to, da so obračun odobrili z veliko večino, saj je le šest svetovalcev glasovalo proti (komunistična skupina in svetovalec zelenih Fiorelli).

Občinski svet je nato moral odobriti, kako bo ta "odvečni" denar upora-

bila v letošnjem letu. Sklenili so, da bodo 221 milijonov namenili združenjem in ustanovam, 197 za javne usluge, 198 za javno pomoč, 148 za občinsko podjetje za javne storitve, ostalo pa za raznovrstna vzdrževalna dela.

UPRAVNI ODBOR KULTURNEGA DOMA IN ZŠSDI

obveščata, da je bilo
športno srečanje z

ZLATO SELEKCIJO

najavljeno za jutri, 2. decembra, v Kulturnem domu v Gorici, zaradi zadržanosti nekaterih članov selekcije, preloženo na kasnejši datum

Miklavž napoveduje svoj obisk v društvih in Kulturnem domu

V prihodnjih dneh bo imel Miklavž polne roke dela. Poleg obveznosti po domovih, bo Miklavž stopil tudi v naša društva in razne ustanove. Najprej se bo podal v goriški Dijaški dom, kjer bo jutri (v petek), 2. decembra, ob 20. uri obdaril vse otroke, ki so bili v teku letošnjega leta pridni in delavni, pokaral pa tiste, ki se niso preveč izkazali. Miklavža bodo spremljali člani skupine KD Briški grič iz Steverjana, ki bodo uprizorili igrice Ne bom.

V soboto, 3. decembra, bo ob 18. uri obiskal otroke iz Ronk, ki ga bodo pričakali v dvorani rajonskega sveta v Selcah. Na večer, ki ga prireja KD Jadro, bodo sodelovale tudi animatorke skupine Potujočih potepačev iz Trsta.

V nedeljo, 4. decembra, ob 10. uri bo Miklavž v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici, kjer bodo prišli na svoj račun otroci iz mesta. Tudi tu bodo člani skupine iz Steverjana uprizorili igrice Ne bom. Dan kasneje, v ponedeljek, 5. decembra, bo Miklavž obiskal najprej ob 18. uri doberdobske otroke na sedežu KD Jezero v Doberdobi, ob 20. uri pa se bo podal na Bukovje v prostore KD Briški grič iz Steverjana. Miklavž bo zaključil svoje napore obiske v torek, 6. decembra, ko bo najprej obiskal ob 17.30 sovedenjske otroke v Kulturnem domu v

Sovodnjah, ob 19. uri pa bodo na vrsti malčki z Vrha. Srečanje bo v prostorih športno-kulturnega središča KD Daničca na Vrhu. Tudi v Doberdobi, Steverjanu, Sovodnjah in na Vrhu bodo nastopili člani skupine KD Briški grič iz Steverjana z igrice Ne bom.

Prebrisana vdova zadnjič v Braniku

Dramska skupina prosvetnega društva Štandrež je v nedeljo, 27. novembra, v Braniku zadnjič postavila na oder Goldonijevo komedijo Prebrisana vdova v režiji Emila Aberska.

Bliža se namreč nova premiera, ki bo v nedeljo, 8. januarja 1989, in zato posveča skupina vse sile prav pripravi novega dela.

Tudi nedeljski nastop je potrdil, da je bila izbira Goldonijevega teksta posrečena in primerna za skupino. V Braniku so navdušeni gledalci večkrat ploskali štandreškemu igralcem kar pri odprti sceni.

Prebrisano vdovo, katere premiera je bila letos 10. januarja v Štandrežu, so člani društva ponovili v Bazovici, Gorici, Doberdobi, Mačkovljah, Idriji, Rupi, Dornberku, Ronkah, Dolenji Trebuši in Braniku.

Pesniški večer z zamejskimi ustvarjalci pesniške besede

Težki časi nas silijo v individualno in kolektivno razmišljanje. Branje poezije in pogovor z ustvarjalci je tako razmišljanje. To naj bi bil smisel jutrišnjega Sklica zamejskih pesnikov v goriškem Kulturnem domu, ki se ga bo udeležilo osem besednih ustvarjalcev srednje in starejše generacije iz našega zamejskega prostora.

Razlogov za srečanje je bilo kar nekaj: od tistega, da se skupini naših ustvarjalcev nudi možnost, da v stiku z občinstvom pojasnijo svoj pogled na umetnost in na to kar nastaja v našem prostoru, ki ni tako nepomemben kakor včasih, tudi zaradi prirojenega (velikokrat tudi privzgojenega) občutka majhnosti in ogroženosti, prenapljenosti sodimo.

Naša sodobna (tudi zamejska) poezija je močnejša, kot se nam nemara zdi. Dober, lahko rečemo zelo spodbujajoč razlog je veliko veselje s katerim so se pesniki — ustvarjalci odzvali vabilu.

Na jutrišnjem sklicu — srečanju, ki bo ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma bodo sodelovali Marij Čuk, Marko Kravos, Miroslav Košuta, Ace Mermolja, Aleksij Pregarc, Vinko Beličič, Zora Saksida in Ljubka Šorli.

V Attemsovi palači jutri posvet o založniški dejavnosti

V Attemsovi palači bo jutri celodnevno posvetovanje na temo Dežele, založniška dejavnost in krajevne ustanove. Prireja gadeželní inštitut Gramsci pod pokroviteljstvom goriške pokrajinske uprave in dežele Furlanija-Juljska krajina.

Na enodnevnem posvetu bo spregovorilo lepo število gostov, ki bodo skušali na čimpopolnejši način orisati sedanji položaj založništva v naši pokrajini in deželi, pomen te dejavnosti in nadaljnje delo v to smer. V razpravi bodo sodelovali Augusta de Piero Barbina, Silvano Antonini Canterin, Fulvio Sossi, Gianfranco Crisci, Giovanni Battista Panzera, Giuseppe Petronio, Romano Vecchiet, Roberto Zaccaria, Elvio Guagnini, Stefano Rolando, Silvio Troilo, Francesco Tateo, Mario Degrassi, Laura Peghin Bartoli, Paola Bertolucci in Carla Bodo. Pričetek je napovedan za 9. uro.

Polemike med strankami v Gorici

Kdo je odgovoren za tako delovanje občinske službe za pomoč ostarelim?

Medtem ko se na nekaterih območjih naše pokrajine spoprijemajo s težavami in motnjami, ki jih vnaša novi deželni načrt za socialno skrbstvo in pomoč ostarelim občanom in drugim osebkom, imajo v Gorici drugačne probleme. Že dalj časa je govor, da se temu vprašanju posveča odločno premalo pozornosti, dosedanje izbire (v glavnem se vprašanje ostarelih občanov rešuje z nastanitvijo v raznih domovih) so pokazale da to ni najboljši način reševanja naraščajočih potreb. Kritike so se osredotočile predvsem na odbornika dr. Flavio Culota, srednjo pa tudi na celoten odbor.

Iz občinskega sveta, kjer je Culot že nekaj mesecev cilj ostrih napadov, se je zadeva zdaj prenesla v forume večinskih strank, vsaj nekaterih. Svoje stališče pa so v ponedeljek povedali tudi sindikati.

Pravzaprav je tak zasuk povzročil tajnik mestnega odbora KD Mattei, ki je na nedavni skupščini odločno zaščitil svojega strankarskega tovariša, odbornika Culota in predstavnikom dru-

gih strank večine očital, da ne delajo tega, kar bi sicer morali.

Ker so očitki leteli na socialdemokratskega predstavnika v odboru, ta stranka seveda ni mogla molčati in je kritike, češ da je vsega kriv odbornik za osebje (Gentile - PSDI) odločno zavrnila in obenem postregla s številkami o številu zaposlitev (začasnih) na področju socialnega skrbstva v zadnjih treh letih. Kar 64 odstotkov začasno zaposlenega osebja (181 oseb) je bilo namenjeno službi socialnega skrbstva. Socialdemokrati navajajo tudi nekaj drugih primerov: tako po petih letih občina še ni poskrbela za odprtje kuhinje v javnem socialnem centru, čeprav so vsi stroji in oprema kupljeni in bi taka rešitev nedvomno omogočila preusmeritev kakih deset uslužbencev.

Nekaj umirjenih kritik so že prejšnje dni izrekli socialisti, ki so, skupaj s socialdemokrati, krščanskimi demokrati, Slovensko skupnostjo in republikanci del večine.

Najbolj brez dlak na jeziku pa so se pokazali sindikati in sicer zveza FP/CGIL. Razlogi takega stanja, kakor se odraža danes, so zelo stari, dokazujejo pa, da so vprašanju doslej zmeraj posvečali premalo pozornosti. Eden od razlogov je, po mnenju sindikatov, tudi slaba organizacija dela in razporejanje osebja, saj se to še zmeraj odvija tako, kakor v majhnih občinah, s posegi z vrha. To pri ustanovi, ki ima šesto uslužbencev ni mogoče.

Sindikati nadalje opozarjajo na velike zamude pri izvajanju načrtov in dogovorov. Skorajda nepojmljivo je, da je treba vsaj štiri leta, da se v okviru doma za ostarele uredi in opremi tudi poseben oddelek za goste, ki se sami ne morejo premikati.

Sindikati očitajo goriški KD, da se ne more sklicevati na odgovornost drugih partnerjev v koaliciji, saj ima sama relativno večino in s tem moč, da določene načrte forsira in uresniči. Seveda je za to potrebna odločna politična volja pa še kaj.

Ob zadnjem predavanju o prvi svetovni vojni

Koliko se je mit zmage odražal v povojni italijanski literaturi?

Pretekli petek se je v Attemsovi palači s predavanjem univerzitetnega profesorja Umberta Carpija "Mit zmage v povojni književnosti" zaključil jesenski cikel "Srečanje in odmevov 1918-1988", ki jih je pripravil goriški pokrajinski muzej prve svetovne vojne.

Redni profesor italijanske književnosti na univerzi v Pisi, ki se je goriški javnosti o tem izrednem obdobju slikarstva, je tokrat pred sicer ne zelo številčno publiko, razgrnil svojo oceno zgodovinskega spomina v italijanski povojni književnosti. Velika in obširna je literatura vezana na vojno, gre od spominov do literarnih del avtobiografskega ali drugačnega pristopa pisateljev do dogajanj med 1914 in 1918. V povojni italijanski književ-

nosti pa najdemo le malo literarnih del, ki bi umetniško dovolj prepričljivo posredovala bralcu "mit o vojni". Tako imenovanim zmagovalcem, po mnenju profesorja Carpija, povojna književnost ni bila naklonjena. Celotna književnost ni bila naklonjena. Celotna književnost po Carpiju ne kaže navdušenja zmagovalcev; nacionalna kultura v vojni je le stvar oficirjev in pod pritiskom kobariškega poraza je vedno bolj jasen razkroj liberalne države. Pestrost povojnega političnega dogajanja v državi, kjer se v industrijskih krajih pojavlja boljševizem ob njem pa fašistični pokret, ki zahteva močno državo, vse to vodi k usodnemu razkoraku v italijanski družbi, ki ga je nakazovala že vojna.

Vojaki so jo doživljali kot izkoriščanje delavskega razreda, vrženega v veliko kladivo. Ta svoja razmišljanja je profesor Carpi podprl s pozabljenim literarnim delom Marija Sobrere (znane ga bolj kot časnikarja) "Peter in Pavel", o katerem sta v tridesetih letih dala dokaj negativni oceni tako Gobetti kot Gramsci, ki naj bi bil po Carpijevih besedah v začetku vojne celo naklonjen interventistom. Skozi življenjsko usodo obeh turinskih protagonistov, anarhista Pietra in fašista Paola, je slikovito podana podoba povojne italijanske države. Zmeda njenih intelektualcev in upi proletarcev rušijo liberalno državo; njeno že prej občuteno krizo vojna dokončno razgala. Toda boljševiška revolucija je vedno bolj oddaljena in pozivi k drugi zmagi zmeraj glasnejši. Sobroveroga Petra pohodijo konji v delavski stavki, prav tako je žrtev nasilja Pavel. Oba "zmagovalca" sta vojno izgubila. Klic k ohranitvi liberalne države in njenim idejam sledi šele tragični smrti M. Matteottija. Velika vojna, kot jo najraje imenujejo italijanski zgodovinarji, je bila za posameznike kot je bil Marinetti, na primer "la guerra festa", za evropski svet pa krvava klavnica, ki je zrušila evropske države. Italija je po Carpiju vojno dobila, zmaga pa ji je prinesla nezmožnost povojnega vladanja v deželi, kjer je občutek poraza med izobraženci rojeval nova upanja in nove zmote, ki so pripeljale v dokončen razkroj italijanske demokracije.

Oba ciklusa predavanj, tako spomladanski kot jesenski, sta bila dragocena predvsem zaradi odpiranja vprašanj, ki desetletja razvnamajo italijanski kulturni prostor in se dotikajo tudi nas in našega zgodovinskega spomina.

Dorica Makuc

Obesil se je v zaporu

V goriškem zaporu se je v torek popoldne obesil 48-letni Luigi Roveni iz Gorice. Obesil se je v kopalnici celice, ki jo je delil z dvema drugima zapornikom, ki pa sta bila v torek popoldne menda odsotna.

Včeraj so na truplu opravili obdukcijo. Menda je Roveni, ki je bil nazadnje obsojen na dve in pol leti zapore pustil pismo v katerem je najbrž pojasnil razloge svoje odločitve. Vsebina pisma seveda ni znana.

Zapornik se je obesil na vrvi, ki jo je spletel sam z uporabo raznega materiala. V teku je preiskava, ki je v takih primerih obvezna.

Spet kavbojke...

Za tri Ljubljancane se je torkov obisk v Gorici končal precej drugače kakor so najbrž načrtovali: s prijavo sodnim organom zaradi kraje in poskusa kraje. Dva sta stopila v trgovino Agostina Spine, nekaj kupovala, potem pa si skušala prilastiti dva para kavbojk, ki sta jih menda skrila v torbo, kar pa je lastnik opazil. Torba je ostala v trgovini, "kupca" pa sta se oddaljila. Kmalu zatem je v trgovino prišel mladenič in zahteval torbo, ker da je v njej par čevljev, ki jih je kupil v bližnji trgovini. S posegom policije so zadevo kmalu razčistili. 20-letnega Stanislava Vidmarja, 23-letno Valerijo Vidmar in 31-letnega Vinka Jeraja — vsi so iz Ljubljane, so popisali, prijavili sodišču in pospremili do meje.

razna obvestila

KD Oton Župančič priredi silvestrovanje v domu Andreja Budala. Za zabavo in glasbo bodo poskrbeli Novi Laposi. Prijave pri Marti Zorn (tel. 21407) ob uri kosila. Zaradi organizacijskih problemov društvo naproša člane, da bi se čimprej prijavili.

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamle priredi silvestrovanje v gostilni pri Miljotu v Dolu. Vpisujeta Ettore Moro (tel. 78182) in Mario Semolič (tel. 45241). Vpisovanje se zaključuje 19. decembra.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Mia moglie è una bestia«.

VERDI 20.30 Gledališka predstava.

VITTORIA 17.30-22.00 »Pelle su pelle«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 Gledal. predstava.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Le regine«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00 »Buba«. Ob 20.00 »Super nija«.

DESKLE Zaprtro.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Moro - Carduccijska ulica 38 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute - Ul. Cosulich 117 - tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 11. uri Olga Rešič iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ivana in na glavno pokopališče, ob 12.30 Giuseppe Susic iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Sklic zamejskih pesnikov

Jutri, 2. decembra, ob 18. uri
v mali dvorani Kulturnega doma

Sodelujejo: Marij Čuk, Marko Kravos, Miroslav Košuta, Ace Mermolja, Aleksij Pregarc, Vinko Beličič, Zora Saksida, Ljubka Šorli

Srečanje vodi JANEZ POVŠE

Sodeluje tudi "GLEDALIŠKA SKUPINA GORICA"

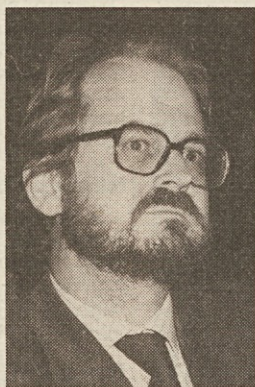
VABLJENII

V Kulturnem domu jutri zanimivo srečanje z našimi ustvarjalci

Sklic zamejskih pesnikov v Gorici

Marij Čuk

Marko Kravos

Miroslav Košuta

Ace Mermolja

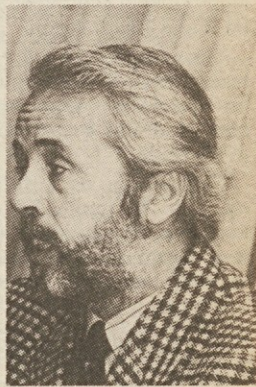
Aleksij Pregarc

Vinko Beličič

Ljubka Šorli

vodja Janez Povše

Jutri bo ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici srečanje z zamejskimi pesniki. Izvedba zamisli je v rokah režiserja in pisca Janeza Povšeta, s katerim smo se pogovorili o tej nadzanimivi pobudi.

Torej, kaj naj pomeni "sklic" zamejskih pesnikov?

V Gorici smo bili opogumljeni z večerom "štirih pesnikov", Zlobca, Koviča, Pavčka in Menarta, pa se je porodila misel, zakaj ne bi zbrali v en večer tudi naše pesnike, pesnike iz našega področja, naše življenjske izkušnje. Pokazalo se je, da je zamisel padla na plodna tla, tako rekoč vsi naši avtorji so se odzvali vabilu in pred nami je spisek, ki prav gotovo krepi občutek zamejske duhovne moči: Marij Čuk, Ace Mermolja, Marko

Kravos, Miroslav Košuta, Aleksij Pregarc, Vinko Beličič, Zora Saksida, Ljubka Šorli. Zakaj ne torej sklic, vabilo na skupno srečanje? Že iz tukajšnjega spiska je razvidno, da je naše sodobno pesništvo močnejše, kot si to navadno mislimo. Na vsak način sem prepričan, da bi svojim, tukajšnjim ustvarjalcem, morali dati več priložnosti, da nastopijo strnjeno in odzivno.

Kakšen smisel naj ima takšno srečanje, ponavljanje že poznanega?

Nikakor, mislim, da poezija vedno lahko najde poti tam, kjer se zdijo že izčrpane. Izkušnja poezije je neprecenljiva: je nepogrešljiv element naše narodnostne identitete, je do kraja individualno dejanje, v svojem bistvu je plodna, izvirno prispeva k sožitju med ljudmi in narodi, od-

kriva nove povezovalne poti in obnavlja sanje o lepšem svetu, sanje, brez katerih so vsa naša snovanja brez prave moči. Nemara bi v tem smislu kdaj v prihodnosti zasnovali srečanje med našimi in italijanskimi pesniki, srečanje, ki bi prav gotovo dokazalo moč umetnosti in pesnikovanja, moč, ki jo navadno pokličemo na pomoč tedaj, kadar odpovedo vsa druga sredstva dogovarjanja.

Kako ste si zamislili izvedbo tega sklica?

Vsem pesnikom moramo dati pogoje za izpoved njihovih najtehtnejših osebnih izkušenj. Poezija in življenje se na svoj način prepletata, zato naj bi živ pogovor, uveden z ustreznimi vprašanji, razkril vse tiste resnice, osebne in splošne, ki zanimajo občinstvo, ne nazadnje pa tudi same avtorje. Z mladimi člani Gledališke skupine Go-

rica bomo oživili izbrane pesmi, ker vem, da vsi pesniki ne bodo mogli biti neposredno prisotni - to seveda ne onemogoča njihove duhovne prisotnosti. Na vsak način pa moramo dati priložnost tudi pesnikom, da povedo katero od svojih poezij: vedno je pesnikova interpretacija, njegov glas, njegova vibracija, zanimivo doživetje, ki dopolnjuje ostale informacije. - Pa še nekaj v pojasnilo: ta prvi sklic zamejskih pesnikov ni zaenkrat prav vseh, ki so že izdali kakšno svojo zbirko. Prepričan sem, da prvi sklic ne bo tudi zadnji, zato je razumljiva takšna odločitev organizatorja. Vabljeni so seveda tudi neimenenovani avtorji, dovolj je, da prinesejo s seboj kakšno svojih pesmi, predvsem pa pripravljeno izpovedati izkušnjo, ki je nepogrešljiva za vse nas.

Teatro stabile začel s Pinterjevim ciklusom

Hišnikov obup, nezaupanje in agresivnost

»Kar me prvenstveno zanima, so ljudje. Zato hočem predstaviti občinstvu bitja, ki so vredna zanimanja že zaradi tega, ker obstajajo in ne zaradi neke morale, ki naj bi jo iz njih povlekel.« Zanima me samo to, kaj se zgodi, ko se dve osebi v kakršnikoli situaciji srečata. Mislim, da življenje ni belo ali črno... S težavo pristavljam besede besedam. Ne mislim niti na simbole in niti na alegorije... Tako pravi Harold Pinter, po mnenju nekaterih največji živeči dramatik, ko razmišlja o svojem delu. In srečanje s tem angleškim pisateljem je vsakič vznemirljivo, tudi če žila teatra absurda danes ne utripa več tako kot v šestdesetih letih. A že v istem hipu lahko pristavimo, da so mejne življenjske situacije, ki jih upodablja Pinter, tudi v današnjem času povedne, saj se velik del družbe še vedno nahaja na robu, živi v nedopovedljivi odtujenosti in pozabi.

Ta rob in te meje, emarginacija in nasilni odnosi so glavna značilnost Hišnika, enega najboljših Pinterjevih del (z njim je avtor tudi zaslovel). V tork se je v gledališču Rossetti (zanimiv oklepaj: v foyeru je med drugimi plakati tudi plakat SSG, ki vabi na predstave v Kulturni dom) s Hišnikom začel monografski prikaz angleškega dramatika, ki ga bo Teatro stabile skušal prikazati z vseh vidikov. Pinterjevo delo je uprizorila gledališka skupina igralcev Renata De Carmineja in Giancarla Zanettija, katerima je priskočil na pomoč še Giuseppe Pambieri. »Zgodba« je zelo enostavna: Daviesa, živčnega in nezaupljivega potepuha, Aston reši v nekem pretepu, ga pripelje domov in mu predlaga, naj postane njegov hišnik. Komaj se stari potepuh znebi nezaupanja, se prikaže Astonov brat Mick, solastnik hiše, ki Daviesa ostro napade. Starec se tako znajde v prostoru med bratoma, ki si ga hočeta vsak zase prisvojiti, a potepuh na koncu zbeži...

To je torej ekstremno »srečanje«, v katerem Pinter predstavlja elemente samoohranjevanja in zato nenormalne agresivnosti ljudi. V Hišniku lahko razberemo tudi motive netolerance in družbenega antagonizma, kar pa za delo ni bistveno. Bistven je predvsem avtorjev jezik. Pri Pinterju se soočamo z njegovo nevsakdanjo sposobnostjo zapisovanja vsakdanjega pogovornega jezika, ki ga na novo izumlja in preoblikuje za oder. Dialogi se vijejo med molki, ponavljanjem in izjemno tenzijo, kar daje uprizoritvam posebne razsežnosti, emotivnost in nabitost. To nikakor ni »lahek« teater. Prej grozljivo napadalen, kot so napadalni Pinterjevi junaki, prepojeni z najrazličnejšimi fobijami in zato nezaupljivi nad življenjem.

Trije nastopajči so v režiji Guida De Monticellija odigrali Hišnika s tisto potrebno distanco, ki je omogočila nazorno izpostavljanje Pinterjeve dramatike. Giancarlo Zanetti (Mick), Giuseppe Pambieri (Aston) in Renata De Carmine (Davies) so na sicer nekoliko preveč estetski sceni ustvarili predstavo, ki nas celo pedagoško seznani z vsemi značilnostmi teatra Harolda Pinterja.

MARIJ ČUK

Renato De Carmine in Giuseppe Pambieri (z leve) v Hišniku Harolda Pinterja

Predstavili so jih pred dnevi v Savoni

Doslej še neobjavljene pesmi Eugenia Montaleja

Pretekli ponedeljek so v Savoni predstavili 18 še neobjavljenih in doslej neznanih poezij velikega italijanskega pesnika Eugenia Montaleja. Predstavili so jih na pobudo raznih organizacij in ustanov Schlesinger, katere predsednica je milanska pesnica Anna Lisa Cima. Ta je bila velika Montalejeva prijateljica in pesnik ji je zapustil bogastvo verzov, ki jih je navdihnili prav Cima. »V javnost lahko pridejo te poezije samo pet let po moji smrti in v krajših ciklusih,« je pesnici svetloval sam Montale.

»Gre za poezije, ki niso zbrane v kronološkem zaporedju, ampak imajo neko svojo vsebinsko logiko,« pravi kritik Silvio Riolfo Marengo. Prvih šest tematizirajo razvezo, ločevanje v času, leta oddaljenosti od Anne Lise Cima in mrtve žene. V drugi skupini so poezije »prividov«, v tretji, ki so jo predstavili v Savoni, pa gre za dve glavni poetični žili: eno predstavlja spomin, drugo pa za Montaleja neobičajna tematika — filozofija.

Skratka, nove Montalejeve poezije odkrivajo še dodatne razsežnosti pesnikovega sveta in pristavljajo kamenček v mozaik ustvarjalnosti Nobelovega nagajenja.

Novi roman Jorga Amada pisca, »ki preveč piše«

Jorge Amado je gotovo najbolj znan brazilski pisatelj. Njegova dela so prevedena v številne jezike, Amado pa naj bi bil po nekaterih vesteh tudi glavni kandidat s portugalskega jezikovnega področja za nobelovo nagrado za literaturo.

Prav te dni je pri založniku Record v Riu de Janeiru izšla njegova zadnja knjiga, ki nosi naslov *O sumico de santa* (Izginitev svetnice). To naj bi bilo njegovo že trideseto delo. Pogojnik je pri tem skorajda obvezen, saj je po mnenju nekaterih literarnih kritikov avtor Gabriele kot nageljna in cimeta in Donne Flor in njenih dveh mož izdal še več knjig.

Prav njegova količinsko bogata ustvarjalnost je »zbodla« marsikaterega brazilskega kritika. Nekateri so Amado obtožili, da »preveč piše«, drugi so se »znesli« nadenj, češ, da se v svojih delih »ponavlja« in da njegove romane vse preveč preveva nekakšen »regionalistični populizem«. Ti očitki so prišli na dan tudi ob izidu zadnje knjige, zgodbi o kipu svete barbare, ki je izginil in se nato magično spremenil v žensko.

Naj bo kakorkoli že, ostaja 76-letni brazilski romanopisec (ki se prav te dni nahaja v Italiji) v dobrem in slabem najbolj eminentna figura sodobne brazilске književnosti. In njegov zadnji roman dokazuje, da se literarna pot, ki jo je začel pri 19 letih, ko je izšlo njegovo prvo delo *Dežela karnevala*, še ni končala.

Nace Junkar osvaja s svojim glasom Slovenijo

S sogovornikom sva se srečala na terasi hotela Slovenija v Portorožu. Ozrl se je proti morju in dejal: »Na te kraje sem zelo navezan, kot da sem tu doma. Morda se mi bo želja izpolnila in bom nekoč živel neke ob morju.«

Nace Junkar je edini slovenski pevec, ki mu pravimo pevec kancon. Je domala edini naš interpret operne, operetne in zabavne glasbe, čeprav se je »poskusil« tudi že v drugih zvrsteh.

Ko je v letu 1977 dobil na tekmovanju mladih pevcev (Concorso internazionale per cantanti Toti Dal Monte v Trevisu) nagrado za najbolj obetavnega mladega pevca — štipendijo za študij pri sopranistki Kseniji Vidali-Zebre, se je njegova pot začela strmo vzpenjati navzgor. Leta 1979 se je zaposlil kot baritonist v ljubljanski Operi, najprej v zboru in kasneje kot interpret manjših in srednje velikih solo vlog. Pel je in še poje: Barona Doupola v Traviati, grofa Ceprana v Rigolettu, Alcadea v Moč usode, Almora v Zvezdah ženskah, Sciarroa v Tosci...

Leta 1980 je odšel na služenje vojaškega roka v Ajdovščino in naključje je hotelo, da se je tam zbrala izvrstna ekipa mladih, študiranih glasbenikov. Z Otom Pestnerjem sta začela prepevati v duetu in tako je to sodelovanje rodilo mnoge nadaljnje uspehe. Naceta Junkarja je v letu dni spoznala domala cela Primorska; od Razdrtega do Gorice pa od Sežane do Kopra in še naprej v Brkini. Prepeval je tudi z velikim vojaškim orkestrom iz Ljubljane in mornariškim orkestrom iz Pule, pa z velikim številom raznih ansamblov.

Po prihodu v Ljubljano je Oto Pestner Nacetu Junkarju napisal dve uspešnici *Ti si moja melodija* in *Arija ljubezni*. Obe pesmi sta izšli na malih ploščah in bili v trenutku razprodani. Takoj zatem je izšla Nacetova prva LP plošča in kaseta z naslovom *Svoje pesmi vam poklanjam*. Na tej plošči sta trifirali pesmi *Mama Bertija Rodoška* in *Čuvaj to ljubezen* (Save Your Love v izvrstnem prevodu Elze Budau). Ti dve pesmi sta bili za Naceta Junkarja usodni. Ni bilo in še danes ni slovenske radijske postaje, doma in v zamejstvu, da ne bi teh dveh pesmi imela v svojem sporedu, predvsem v oddajah po željah poslušalcev. Radio Koper, Ljubljana in nazadnje tudi Radio Opčine, slednji še najbolj, so imele Naceta Junkarja za pevca leta.

Kmalu zatem je izšla njegova druga LP plošča *Melodije moje so bogastvo*, na kateri je blestela uspešnica Slovenske popevke *86 Moja kancana* (O. Pestner - M. Petan) in pa skladba s festivala Melodije morja in sonca v Portorožu *Moja domovina je poletje* (N. Kalogjera - E. Budau). V letošnjem letu pa sta izšli LP plošča in kaseta *Slovenija najlepša si dežela*. Na tej plošči prepevata Oto Pestner in Nace Junkar skupaj. Na njej je istoimenska pesem, zmagovalka festivala Popevka Vesele jeseni 86. Projekt je prava "poslastica" za ljubitelje lepih pesmi. Prepeva na festivalih, koncertih, mnogo tudi v dobrodelne namene. Vsako leto je tudi gost Koprskih srečanj (Incontri Capodistriani): občinstvo ga vsakič lepo sprejme, saj ga smatrajo prebivalci Obale tako rekoč za svojega.

ZDRAVKO ERJAVEC

Pevac Nace Junkar

Včeraj v Zürichu objavili dokončni spored »mundiala 1990«

Vse po predvidevanju

ZUERICH — Mednarodna nogometna zveza je včeraj odobrila spored finalnega dela svetovnega prvenstva, ki bo junija 1990 v Italiji.

Turnir se bo odvijal v 31 dnevih, ko bodo igrali 52 srečanj, zaposlenih pa bo 24 državnih reprezentanc. Na vsakem stadionu bodo odigrali najmanj tri srečanja.

Tekmovanje bo v treh fazah: v prvi, od 8. do 21. junija, bodo igrali 36 tekem na 10 stadionih (Rim, Firenze, Bari, Turin, Genova, Bologna, Verona, Videm, Cagliari, Palermo).

V Milanu bodo poleg uvodnega srečanja (8. junija ob 18. uri) še tri tekme skupine D; v Neaplju, ki bo gostil svetovne prvake Argentine (le-ti bodo igrali prvo tekmo v Milanu), bosta še dve srečanja skupine B.

V tej fazi bodo ekipe šestih skupine igrane na naslednjih stadionih:

SKUPINA A: Rim in Firenze
SKUPINA B: Neapelj in Bari

SKUPINA C: Turin in Genova
SKUPINA D: Milan in Bologna
SKUPINA E: Verona in Videm
SKUPINA F: Cagliari in Palermo

V vsaki skupini bodo po štiri reprezentance. V osmino finala pa se bodo uvrstile dve prvouvršeni iz vsake skupine in štiri najboljše tretjevršene. Osmina finala bo od 23. do 28. junija, četrtfinale pa bo 30. junija in 1. julija. Polfinalni srečanja bosta 3. julija v Neaplju in 4. julija v Turinu. V Bariju bo 7. julija finale za 3. mesto, medtem ko bo veliki finale za 1. mesto 8. julija v Rimu. V primeru da bi se to srečanje končalo pri neodločenem izidu tudi po podaljških, bodo igrali dodatno tekmo 10. julija, prav tako v Rimu.

Na včerajšnjem sestanku v Zürichu so govorili tudi o cenah vstopnic. Mednarodna nogometna zveza je vztrajala, da bi bile cene vstopnic v skladu s svetovnimi cenami za nogometne prireditve. Italijanski organizatorji pa so hoteli, da bi bile vstopnice

znatno dražje. Tudi glede tega vprašanja pa so našli kompromis.

Kvalifikacije za SP: Turčija premagala NDR

ISTANBUL — V včerajšnjem kvalifikacijskem srečanju skupine 3 za svetovno prvenstvo v Italiji leta 1990 je Turčija premagala Vzhodno Nemčijo s 3:1 (1:0).

Tekmo si je ogledalo 40.000 gledalcev. Strelci pa so bili Colak (2) in Cetin za domačine, Thom pa za goste.

LESTVICA: SZ 3 točke (2 tekmi); Turčija 3 (3); NDR 2 (2); Avstrija 2 (2); Islandija 1 (3). V finalni del se uvrstila prvi dvevršeni reprezentanci.

Španski nogometaši grozijo s stavko

MADRID — Vse kaže, da bodo španski nogometaši stavkali 14. 12. letos, ko bo na sporedu 16. kolo prve španske lige, in to zaradi neurejenih odnosov (predvsem glede plač) domačih nogometašev v raznih profesionalnih ligah.

Košarka: kvalifikacijsko srečanje za EP

Danes Španija - Italija

SEVILLA — Danes bodo odigrali poslednje kvalifikacijsko srečanje za evropsko košarkarsko prvenstvo, ki bo prihodnje leto skoraj gotovo v Zagrebu. V Seville se bosta namreč pomerili Španija in Italija, ki pa sta si že zagotovili nastop v finalnem delu EP.

Današnje srečanje, ki se bo pričelo ob 19. uri, bo odločalo le o končnem prvem mestu v tej skupini. Italija ima dve točki več od Špancev in boljšo razliko od +12 v medsebojni tekmi, ki so jo januarja odigrali v Trstu.

Italija bo nastopila z naslednjo postavo: Gracis, Magnifico, Della Valle, Bosa, Iacopini, Binelli, Riva, Morandotti, Pessina, Rusconi.

Sodila bosta Grk Rigas in Jugoslovan Kurilić.

Kot je znano, so se za finalni del EP že kvalificirale Grčija, Nizozemska, Jugoslavija, Bolgarija, SZ in Francija.

Alpe Adria: Ljubljanci in Dunajčani v finalu

LJUBLJANA — Domača Smelt Olimpija in dunajski Klosterneuburg se bosta drevi spoprijela v velikem finalu

sklepnege košarkarskega turnirja Alpe Adria.

Včeraj je namreč Smelt Olimpija (Tovornik 17 točk, Kotnik 18) v polfinalu premagala mladinsko moštvo Zadra s 75:68 (28:31). V drugem polfinalnem srečanju pa je prišlo do presenečenja, saj je dunajski Klosterneuburg odpravil favorizirano beneško moštvo z 90:77 (48:42).

Nebiolu sodni poziv

RIM — Rimsko sodstvo je izdalo sodni poziv bivšemu generalnemu tajniku italijanske atletske zveze Lucianu Barri in predsedniku le-te Primu Nebiolu zaradi vprašanja glede neregularnosti pri zakupu z Insportom.

Boks: De Lorenzi izgubil s k.o.

CHIAVARI (GENOVA) — Španski boksar Policarpo Diaz je sinoči v Chivariju premagal Italijana Luco De Lorenzija s k.o. v petem krogu in je tako osvojil naslov evropskega prvaka v lahki kategoriji.

Nogomet: četrtfinale jugoslovanskega pokala

Rudar presenetil Vojvodino

Včeraj so odigrali dve tekmi v okviru četrtfinala jugoslovanskega nogometnega pokala.

Do velikega presenečenja je prišlo v Prijedoru, kjer je domače moštvo Rudarja premagalo novosadsko Vojvodino, ki trenutno vodi v državnem prvenstvu, z 2:1 (0:0).

Srečanje pred 6.000 gledalci je bilo izredno napeto predvsem v končnih minutah. V 71. minuti je namreč za domačine povedel Topić, devet minut pozneje je za goste izenačil Vorkapić. Le tri minute zatem pa je za domačine dosegel zmagoviti gol ponovno Topić.

Nogometaši Vojvodine pa imajo možnost, da popravijo izid na povratnem srečanju, ki bo 21. t. m. v Novem Sadu.

Zanimiveje pa je bilo vsekakor na drugem srečanju v Beogradu, kjer sta se pomerila že tradicionalna tekmeča, Partizan in C. zvezda. Zmagal je Partizan z 2:1 (0:0). Strelca za Partizana sta bila Djukić in Vokrić, za C. zvezdo pa Bursać. Gledalcev je bilo 25.000. Povratno srečanje bo 21. t. m.

Disciplinski ukrepi: Zavarovu eno kolo

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je glede nedeljskih srečanj A lige izključila za dve koli Benedettija (Lecce), za eno kolo pa Zavarova (Juventus), Miggiana (Lecce), Boccafresco (Pisa), Giovannellija (Ascoli) in Icardija (Lazio). Do 11. t. m. je izključila še trenerja Lecceja Mazzzoneja.

V B ligi so dobili prepoved igranja za eno kolo naslednji nogometaši: Carbone (Bari), Bronzini (Sambenedettese), Manzo (Udinese), Montorfano (Cremonese) in Ruotolo (Genoa).

Za Van Bastna zdravniški pregled v Amsterdamu

MILAN — Marco Van Basten, ki si je poškodoval gleženj na prvenstveni tekmi Napoli - Milan bo opravil zdravniške preglede v Amsterdamu, in to pri kirurgu, ki ga je pred letom dni tudi operiral.

Masters v znamenju Evropejcev

NEW YORK — Šest Evropejcev in dva Američana so pozno sinoči začeli s kvalifikacijskimi nastopi na teniškem turnirju Masters, ki ga lahko imamo za neuradno svetovno prvenstvo. Na tej 19. izvedbi nastopajo namreč Edberg, Leconte, Lendl, Wilander, Becker in Hlasek v predstavnstvu stare celine ter mladi Agassi in Mayotte za ZDA. Za Agassija in Švicarja Hlaska je ta nastop tudi krsten, Lendl pa bo naskakoval svoj že šesti uspeh na tem turnirju, sicer pa mu rekord zmag že pripada, saj je sloviti Nastase osvojil štiri izvedbe, Mc Enroe pa jih je dobil tri (legendarni Borg je bil tu v New Yorku uspešen le dvakrat).

Tudi letos bodo igrali po spornem sistemu dveh skupin, v katerih se bodo štirje igralci med sabo pomerili vsak z vsakim, nato bosta na sporedu še polfinale in finale.

V skupini »Rod Laver« so Wilander, Becker, Edberg in Leconte, v skupini »Fred Perry« pa Lendl, Agassi, Mayotte in Hlasek.

Na sliki: letošnji udeleženci Mastersa

Veleslalom za FIS točke

Čižman prvi Camozzi tretji

VAL THORENS — Jugoslovanski smučar Tomaž Čižman je osvojil včerajšnji veleslalom za FIS točke v francoskem Val Thorensu. Drugi je bil Francoz Gaidet, tretji pa Italijan Ivano Camozzi.

Četrti je bil Avstrijec Hans Enn, peti pa Italijan Luca Pesando.

Trening za ženski smuk: Carole Merle najhitrejša

VAL D'ISERE (FRANCIJA) — Na včerajšnjem treningu za jutrišnji smuk za svetovni pokal sta bili Francozinja Carole Merle in Švicarka Miachaela Figini najhitrejši.

VRSTNI RED TRENINGA

1. Merle (Fr.) 1'10"27; 2. Figini (Švi.) 1'10"41; 3. Gerg (ZRN) 1'10"55; 4. Tutensohn (Av.) 1'10"94; 5. Mösenlechner (ZRN) 1'11"20; 6. Walliser (Švi.) 1'11"30; 7. Percy (Kan.) 1'11"34; 8. Stangassinger (ZRN) 1'11"42; 9. Sadleder (Av.) 1'11"81; 10. Zurbriggen (Švi.) 1'11"93.

Kotalkanje: za 1. mesto na deželnem pokalu v Trstu

Odločilen doprinos poletovcev

V nedeljo je Deželni odbor kotalkarske zveze priredil v Trstu tradicionalni vsakoletni deželni pokal v kotalkanju.

Prireditve je bila letos pri mestnem Skating klubu Gioni, sodelovale pa so pokrajinske reprezentance iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona.

Tekmovalci so bili razdeljeni v več kategorij, pri tem pa je treba poudariti, da je videmska reprezentanca prednjačila v nižjih kategorijah, tržaška pa v višjih. Pordenon se je predstavil v okrnjeni postavi (zaradi nesorazuma med posameznimi društvi furlanskega mesta), medtem ko so ostale tri ekipe nastopile v popolni postavi. To velja še zlasti za tržaško reprezentanco, ki je nastopila s člani vseh mestnih društev, z izjemo Jollyja; prav ta ekipa si je tudi zagotovila končno zmago.

KONČNA LESTVICA

1. Trst, 2. Videm, 3. Gorica, 4. Pordenon.

Pripomniti je treba, da so k zmagi Trsta odločilno pripomogli Poletovi kotalkarji, in sicer Damjan Kosmač, ki je dosegel 3. mesto v svoji kategoriji, Annalisa Marelli, ki je bila druga, in Mitja Kokorovec, ki je zasedel 3. mesto.

Pri prireditvi so bili prisotni tudi predsednik državne kotalkarske zveze, dr. Giuseppe Matrang, trener italijanske reprezentance, Adolfo Cavagnini in predsednica Deželnega odbora FIHP, Adriana Zat.

Matrang je na koncu nagradil državne reprezentante, to se pravi Guerrero in Kokorovca (oba sta dosegla odlične rezultate na letošnjem evropskem, oz. svetovnem prvenstvu) ter dvojici D'Agostino — Kocever in Brunetta — Padoan; predsednica Deželnega odbora kotalkarske zveze je nagradila vse deželne prvake.

Posebno priznanje so podelili tudi igralcema hokeja na kotalkah pordenon-

skega društva Zoppas, ki sta se z italijansko reprezentanco udeležila evropskega prvenstva, kjer se je Italija še posebno odlikovala.

Thiene: dober nastop naših

V nedeljo pa se je v kraju Thiene pri Vicenzi odvijala kotalkarska trofej državnega merila, na kateri so nastopili tudi poletovci.

Na koncu so kot običajno slavili domačini. Poletovci pa so dosegli nekaj dobrih rezultatov, in sicer: Francesco Micalossi je bil drugi v kategoriji dekčkov, Ivana Šolc pa se je uvrstila na tretje mesto v kategoriji deklic. Med najmlajšimi sta dosegli Dana Furlani in Cristiana Merlo drugo, oz. četrto mesto.

Tekmovanja sta se udeležili tudi Elena Prelec in Barbara Košuta.

ERIK DOLHAR

Odbojka: under 18 ženske

Poraz borovk

OMA - Bor Friulexport 3:0 (15:13, 15:6, 15:12)

BOR FRIULEXPOR: Sancin, Grbec, Superina, Brazzani, Fučka, Vidali, Vitez, Visentin, Azman, Gregori.

Vse kaže, da bo ekipa OMA Mobili San Giusto sklenila prvi del pokrajinskega prvenstva under 18 za dekleta nepremagana na vrhu lestvice in to pred vsemi štirimi slovenskimi sesterkami, ki se udeležujejo tega tekmovanja in na skupnem vrstnem redu delijo uvrstitve od drugega do petega mesta.

Tako kot že Brežankam, sokolovkam in slogašicam tudi borovkam v sinočnji posticipirani tekmi 7. kola ni uspelo zaustaviti ekipe italijanskega tretjeligaša. Poraz z gladkim 3:0 je morda prehuda kazen za igranje, ki so bile nasprotnicam večji del tekme enakovredne in so se borile pošteno, toda rezultat upravičeno nagrajuje ekipo, ki je manj grešila in je pokazala večjo homogenost. Škoda le, da borovke tokrat nikakor niso igrale tako kot bi morale in mogle, sicer bi bil lahko končni izidi tudi drugačen.

naše planine in ljudje - naše planine in ljudje

Tudi letos smučarski tečaj SPDT v Ravasclettu

Smučarska sezona že trka na vrata in z njo tudi obdobje najbolj intenzivnega dela za smučarski odsek SPDT. Prva naloga je seveda organiziranje smučarskih tečajev, ki bodo letos štiri januarske nedelje, in sicer od 8. do 29. januarja 1989, tudi tokrat v Ravasclettu. Poleg začetniškega in nadaljevalnega tečaja bosta letos še dva, in sicer tekmovalni tečaj za odrasle in tečaj turnega smučanja. Kot običajno bo poskrbljeno tudi za prevoz. Vsako nedeljo bodo posebni avtobusi (njihovo število bo pač odvisno od vpisovanih) odpeljali tečajnike in smučarje v Ravascletto z odhodom ob 6.30, povratek pa je predviden za 19.30 ali 20. uro.

Vpisovanja se bodo na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20, 3. nadstr.) začela čez slaba dva tedna s sledečim urnikom: od 12. do 16. decembra

od 19. do 21. ure, 16. decembra pa od 10. do 14. ure. Naj tudi opozorimo, da je za obiskovanje tekmovalnega tečaja ter za osnovnošolsko mladino potreben vpis v FISI.

Rekordna udeležba na izletu v Istro

Nedeljski izlet v Istro je zabeležil res rekordno število udeležencev za avtomobilski izlet, saj se je vabilu SPDT odzvalo okrog 40 planincev, ki so se v koloni 15 avtomobilov podali do Buzeta in nato na razmeroma kratek sprehod na Črni grad, medtem ko je popoldanski program predvideval ogled izredno zanimive aleje Glagoljašev. Vreme je bilo seveda kot naročeno, tako da je vse potekalo po programu, ki ga je pripravil vodja izleta Franc Armani. Z nedeljskim izletom se je končala letošnja izletniška sezona SPDT, ki je imela svoj višek avgusta z enotedensko turo na Monviso.

Slikovni obračun izletniške sezone pa bo podan v četrtek, 12. t. m., ko bodo Zvonko Vidau in nekateri drugi člani SPDT prikazali svoje diapozitive z letošnjih izletov. Večer bo seveda v Gregorčičevi dvorani z začetkom ob 20.30.

Zaključek tečaja o prvi pomoči

Na sedežu alpinističnega odseka SPDT v Ul. Carducci se bo drevi zaključil tečaj o prvi pomoči v gorah, ki ga vodi dr. Dani Žerjal. Današnji večer bo posvečen praktičnemu prikazovanju teče, kar so tečajniki poslušali na dveh teoretskih predavanjih.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Na ekipno dvoransko SP in trening

Tanja Černe v Avstraliji

PORTOROŽ — V ponedeljek je Tanja Černe, najboljša primorska teniška igralka, ki jo zvezna kapetanka Mima Javšovec že večkrat pokliče v reprezentanco Jugoslavije, odpotovala v Avstralijo, kjer bo najprej nastopila v ekipi Jugoslavije na dvoranskem svetovnem prvenstvu, potem pa tam ostala na treningu vse do meseca aprila.

»Ker doma v Portorožu nimam trenerja, sem se pač morala znajti. Našla sem sponzorja, ki mi bo omogočil trimesečno bivanje in vadbo v Avstraliji, pot pa mi je plačal matični klub. Po vrnitvi iz Avstralije, kjer bom nastopila tudi na turnirjih, me čaka nastop za moj zahodnonemški klub Essen v takajšnji prvi zvezni ligi in seveda nastop na profesionalnih turnirjih. Prihodnja sezona bo namreč zame odločilna, potem ko sem se letos uspela

uvrstiti na svetovno rang lestvico«, nam je pred odhodom v Avstralijo povedala Tanja, ki se je pred odhodom udeležila še mladinskega državnega prvenstva v dvorani v Poreču, izgubila je v polfinalu s Splitčanko Ercegović z rezultatom 1:6, 6:2 in 7:6, potem ko je v odločilnem tretjem nizu zapravila kar 5 odločilnih žog.

V ponedeljek pa se je z daljšega treninga, prav tako v Avstraliji, vrnil najboljši teniški igralec Primorske, Koprčan Mitja Vatovec, član Portoroža, na odhod na trening preko luže v ZDA pa se pripravljata še eden iz vrste mladih teniških igralcev slovenske obale David Hreščak, prav tako iz Kopra, ki je preteklo sezono igral za Portorož v drugi zvezni teniški ligi.

(J. Kreft)

Odbojka: under 16 ženske Vpisane štiri naše ekipe

Pokrajinska odbojkarska zveza v Trstu je v prejšnjih dneh izdala koledar ženskega prvenstva v mladinski kategoriji under 16.

V to prvenstvo se je vpisalo osem šesterek iz tržaške pokrajine, organizator pa jih je razdelil v dve skupini, v katerih se bo igralo po sistemu vsak proti vsakemu. Od slovenskih društev nastopajo Bor Friulexport, Sokol Indules in Sloga z dvema ekipama. Treba je omeniti, da so se morala društva tudi letos opredeliti za igranje v kategorijah under 16 ali under 15, od tod tudi skromnejša udeležba, bodisi splošna kot slovenska.

Sestava skupin je sledeča:
SKUPINA A: Dopolavoro Ferroviario A, Virtus, Bor Friulexport in Sloga A.

SKUPINA B: Dopolavoro Ferroviario B, Sokol Indules, Club Altura in Sloga B.

V finalni del napredujejo prvi dve uvrščeni iz vsake skupine.

Prvenstvo se bo začelo v soboto, 7. januarja.

Branitelj naslova pokrajinskega prvaka je v tej kategoriji SZ Sloga.

Zaradi zadržanosti nekaterih članov

Zlate selekcije

napovedano srečanje s
Koreninami ZSSDI za jutri,
2. decembra, v goriškem
Kulturnem domu je
preloženo na kasnejši datum.

ob robu nogometnih igrišč - ob robu nogometnih igrišč

Napredek mladinskih vrst na Goriškem

Cicibani Sovodenj (na sliki proti Lucinicu) so doslej najuspešnejša slovenska mladinska nogometna vrsta na Goriškem (Foto Lutman)

Pot združevanja, ki so jo pred leti - kar se tiče mladinskih ekip - ubrala naša tri slovenska nogometna društva na Goriškem, je verjetno prav v zadnji sezoni potrdila svojo vrednost.

V letošnji sezoni imamo dve taki postavi, ki ju sestavljajo igralci Juventine, Sovodenj in Mladosti. Gre za ekipo najmlajših Juventine ter za začetnike Mladosti. Čeprav je po obsegu skromen, saj šteje le pet ekip, je slovenski mladinski nogomet na Goriškem tudi sicer nasplošno beležil pozitiven napredek in je popolnoma zasenčil žalostne obračune izpred nekaj let, ko so naše mladinske postave doživljale pekoče poraze, kot na tekočem traku.

Mimo so časi, ko smo morali beležiti poraze z osmimi in več goli razlike, tako da so naši mladi dopisniki včasih raje »pozabljali« na prispevek za dnevnik, da bi se ne osmešili pred vrstniki in sošolci. Takratni spodsrljaji so marsikoga od odgovornih pri nogometnih društvih prepričali, da bo le pot združevanja zagotavljala mladinskemu nogometu določeno stalnost in kakovost.

Med začetnike te pobude prav gotovo sodi Evgen Ferfolja iz Doberdoba,

ki je še danes med najbolj aktivnimi pristaši tovrstne izbire in sam uspešno vodi postavo najmlajših Juventine; do pred kratkim pa je vodil celo dve oziroma tri postave. Zato je tudi prav, da podčrtamo njegovo mnenje, ki nam ga je izrekel prejšnjo nedeljo, ko smo na stadionu Baiamonti prisostvovali srečanju med Juventino in Marianom.

Osnovno vprašanje, ki se postavlja, zadeva kontinuiteto ob skupnem sodelovanju. Postava najmlajših je zdaj »najstarejša«, kar zadeva združenih postav. Vprašanje pa je, kaj se bo zgodilo, ko bodo ti igralci presegli starostno dobo in zaradi njihove številčne omejenosti ne bodo mogli sodelovati v prvenstvu naraščajnikov oziroma under 18. Se bodo vrnili k matičnim društvom? Bodo ta imela posluh za te mlade igralce in jih primerno vključila v članske vrste ali se bodo odločili, da jih dajo italijanskim društvom, od koder se bodo zelo težko vrnili nazaj? To so vprašanja, ki si jih vodstva treh slovenskih društev morajo postaviti in zanje dobiti tudi ustrezne odgovore.

Sicer ni naš namem podrobno razglablja o tej problematiki, saj želimo predvsem z današnjega roba igrišča

podati oceno o petih slovenskih ekipah z Goriškega.

CICIBANI

Prejšnjo soboto se je kočal prvi del prvenstva, ki se bo nadaljevalo marca meseca. In prav v tej kategoriji imamo možnost, da si slovenska postava prvič v zgodovini mladinskega nogometa na Goriškem zagotovi končno zmago. V mislih imamo cicibanovo postavo iz Sovodenj (vodi jo Ervin Čurlić), ki je prvi del prvenstva sklenila nepremagana na prvem mestu in ima precej možnosti, da s podobnim povratnim delom poseže po naslovu. V isti skupini tekmuje tudi postava Juventine, ki se je letos prvič predstavila, zato je tudi razumljivo, da so rezultati slabši. Kljub temu so mladi Štandrežci zabeležili dve zmagi in se približali sredini razporednice.

V tržaški skupini nastopajo cicibani Mladosti, ki so prvi del prvenstva sklenili na 3. mestu z 10 točkami, kar je za mlade kraške nogometaše, ki jih vodi Dario Frandolič, zelo vzpodbudno.

ZAČETNIKI

Združena postava Mladosti je v tem prvenstvu med boljšimi, saj je v 10 srečanjih zbrala že 14 točk in je na 3. mestu razporednice. Kraševci so za seboj pustili take postave, ki imajo dolgoletno tradicijo in predstavljajo društva, ki nastopajo celo v meddeželni ligi (Monfalcone, Gradese, Pieris).

Obdržati ta položaj do konca prvenstva bi za Mladost predstavljalo enkratni uspeh, saj je izredno težko, da bi Kraševci celo naskakovali višje položaje, na katerih prednjačita Staranzano in Ronchi.

NAJMLAJŠI

Postava, ki jo vodi Evgen Ferfolja, je zdaj na 2. mestu za Azzurro in je v dosedanjih 9 srečanjih zbrala 13 točk. Že takoj je treba povedati, da so juventinci nekatere točke izgubili po nepotrebnem, saj so bili, z izjemo srečanja proti Azzurri, vedno boljši od nasprotnika. In prav dvoboj med Azzurro in Juventino bo v središču pozornosti v nadaljevanju tega prvenstva.

RUDI PAVŠIČ

Pri tržiškem S. Micheleju

NK Bor krepí svoje stike

V nedeljo jutraj so mladi Borovi nogometaši vrnili prijateljski obisk društvu San Michele Calcio iz Tržica. Ekipi sta se pomerili v tekmi, ki se je končala z gladko zmago borovcev.

Njihova igra je bila sicer počasna in povprečna. Kljub vsemu pa je bil razplet zelo zanimiv in privlačen za številno publiko, ki je z glasnim navijanjem spremljala valovanje rezultata, kajti najprej so naši povedli z Brazzanijem, začasni remi je dosegel Bentivoglio in kmalu zatem je Facchinetti ju uspelo doseči prvo prednost za domačine. Furlani je za borovce spet izenačil in tik pred zaključkom prvega polčasa se je Pieriju na novo posrečilo doseči prednost za domače moštvo. V drugem delu tekme, ko je trener Razem zamenjal na položaju desnega branilca Sabadina z Lorenzijem, pa je igra Bora zablestela. Postala je bolj zanesljiva v obrambi, bolj dinamična in nepredvidljiva v fazi zaključevanja. Furlani je za Bor najprej izenačil in takoj potem še dosegel gol prednosti. Ampak pravi show Bora je šele sledil. Prej Brazzani, potem Kariš, spet dvakrat Brazzani in še Bergagna, so rezultat povečali na 10:3, vendar kar nas je nadvse navdušilo je bila igra. Končno smo uživali ob lepi, tekoči in učinkoviti nogometni predstavi. Po kratki prekinitvi je Urdih še zamenjal Gregorija in Tence je prevzel mesto plavalasega Kariša na sredini igrišča. Tekma je bila še naprej zanimiva, kljub visoki prednosti Bora. Domačini so razliko zmanjšali z Deluttijem, toda najprej Brazzani, nato še Furlani sta dosegla še druga dva zadetka tik pred zaključkom tekme.

Sledil je kratek sprejem v krožku gostiteljev, kjer so se otroci, starši, trenerja in spremljevalci obeh taborov v prijateljskem vzdušju še tesneje spoprijateljili in poglobili navezane stike ter se dogovorili za nove podobne skupne pobude. Predno zaključimo smo dolžni pohvaliti vse naše otroke za njihovo vzgledno vedenje, tako na igrišču kot v prostorih zelo vljudnega gostitelja. Take izkušnje človeka res bogatijo.

S. MICHELE - NK BOR 4:12 (3:2)

STRELCI: Brazzani, Furlani (vsak po 5), Kariš, Bergagna, Bentivoglio, Facchinetti, Pieri, Delutti (vsak 1)

BOR: Gregori (Urdih), Sabadin (Lorenzi), Bergagna, Ban, Kariš (Tence), Brazzani, Furlani.

S. MICHELE CALCIO: Miani (Screm), Lenzone (Ferman), Sanzo (Fuschiafisi), Fontana (Veremiglijo), Facchinetti, Pieri (Delutti), Bentivoglio (Veneziani).

obvestila

SK BRDINA
obvešča otroke in odrasle, da bo Miklavž prinesel v Prosvetni dom na Opci nah rabljeno smučarsko opremo od petka, 2. do ponedeljka, 5. decembra, s sledečim urnikom: v petek, soboto in ponedeljek od 16. do 20. ure; v nedeljo od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure. Rabljeno opremo sprejemajo na sedežu društva v Proseški ulici št. 131 v torek in četrtek od 19. do 21. ure. Društvo obvešča dalje, da je v teku vpisovanje za zimovanje na Pohorju od 26. decembra do 2. januarja v hotelu Habakuk. Informacije in vpisovanje na sedežu kluba vsak torek in četrtek od 19. do 21. ure.

SK DEVIN
obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za zimovanje v Bovcu in smučanje na Kaninu. Cena 7-dnevnega paketa 260.000 lir. Informacije Bruno Škrk, tel. 201127 ali ob večernih urah 200236.

PRIMOTOR KLUB
vabi člane, da se udeležijo sestanka, ki bo v petek 2. decembra v gostilni Pri Studencu v Dolini ob 20.30.

Za vse večjo uveljavitev odbojke med najmlajšimi

ODBOJKARSKA KOMISIJA
PRI ZDRUŽENJU SLOVENSkih
ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI

Med glavnimi nalogami, ki si jih je v novi sezoni zadala odbojkarska komisija pri ZSSDI na Tržaškem pod vodstvom načelnika Marija Sušteršiča, je tudi propagiranje te panoge med najmlajšimi. Odbojka je že zdaj (predvsem med dekletimi) pri nas najbolj priljubljena panoga, vendar pa si želijo društva, preko komisije še bolj kapilarno poseči med šolo-obvezno populacijo, da bi kar se tiče množičnosti zadostili vse večjim potrebam tega ekipnega športa.

Ob začetniškem tečaju v Zgoniku, ki že vrsto let privablja lepo število otrok, je prišla na dan tudi zamisel o izoblikovanju barvnega posterja, ki ga je izdelal naš Graficenter.

Fotografija prikazuje vadbo na odprtem med letošnjim poletnim tečajem v Zgoniku in je dokaz o tem, da zahteva odbojka bore malo tehničnih pripomočkov. Dovolj je, da (kjerkoli) raztegneto mrežo ali vrstico in že je na improviziranem igrišču vse živo.

Poster so razdelili med vsa naša društva in po osnovnih in nižjih srednjih šolah, v namenih ustvarjalcev pa naj bi bil z ustreznimi pripisi tudi neke vrste plakat za propagiranje društvenih pobud in turnirjev.

Iz niza fotografij bodo v kratkem predvidoma izdelali še razglednico ali nalepko.

Ze v četrtek, 8. decembra, pa bo komisija pri ZSSDI na stadionu 1. maj v Trstu priredila celodnevni turnir v miniodbojki za Sklad Mitja Čuk. S tem želi komisija zapolniti vrzeli, ki se na tem področju kažejo v delovanju odbojkarske zveze, za katero postane miniodbojka aktualna le ob priliki trofeje »Topolinov« v poznem spomladanskem času.

Turnir ZSSDI v miniodbojki bo razdeljen na dva dela, drugi del pa bo predvidoma na sporedu okoli Velike noči.

Na sliki: poster komisije za odbojko pri ZSSDI

Čar jamskega potapljanja privablja vse več privržencev

V začetku novembra je speleološka sekcija državne reševalne službe v sodelovanju s speleološko skupino »Berterelli« goriške sekcije CAL organizirala mednarodni tečaj jamarških potapljačev reševalne službe. Na devetdnevni tečaj so bili povabljeni najuglednejši specialisti iz Švice, Francije, Belgije, Češkoslovaške, Bolgarije, Velike Britanije, Nemčije in seveda italijanski predstavniki državnih sekcij CAL. Srečanje, ki se je odvijalo v prijateljskem vzdušju, je imelo kot cilj izmenjavo izkušenj pri zahtevnem reševanju ponesrečenih jamarjev. Program je predvideval teoretična predavanja, ki so bila obogatena z diapozitivi in krajšimi filmi, nato so sledile praktične vaje z najmodernejšimi tehnikami in sredstvi v jamah naše pokrajine, ki sodi med bisere kraških pojavov. Predsednik Svetovne jamarško-potapljaške komisije UIS, Čehoslovak Tomas Piškula, je izrazil zaskrbljenost glede naraščanja smrtnih nesreč v tej panogi, predvsem zaradi povečanja privržencev, ki začenjajo tako dejavnost brez specifične priprave.

Omeniti je treba, da jamsko potapljanje sodi med najbolj zahtevne, nevarne in kompletne športne panoge

nasploh in predstavlja stičišče jamskih in potapljaških tehnik, športno-pustolovskega duha in kulturnega zaklada. Okolje, v katerem delujejo speleopotapljači, je izredno zahtevno, omenimo naj pomanjkanje naravne svetlobe, komplicirano geološko morfolologijo jam, izredno nizke temperature vode, večkrat celo blizu 0 stopinj Celzija, globino in slabo vidljivost vode. Povsem razumljivo je, da narava sama in njeni zakladi so omejevalni faktor za tako raziskovanje. Razlikovati moramo dva tipa jamskih sistemov, ki pridejo v poštev za potapljanje. Prvi, tako imenovani mešani sistem, sestavljen iz zaporednih sifonov, to je iz deloma potopljenih delov jame; drugi pa upošteva samo popolnoma potopljene sisteme kot npr. izivre.

Raziskovanje sifonov je znanstvenega pomena, v kolikor jamar lahko opravi tehnične meritve, opazovanje in fotografije, ki večkrat pomagajo geologom in naravoslovcem za spoznavanje področja in njegovih pojavov. Povprečna globina sifonov ne presega 30-40 metrov, zato se lahko uprablja klasična potapljaška oprema (suhe ali mokre neoprenske obleke, reševalni jopič, halogenske luči, globinomer in

jeklenke, napolnjene z zrakom), ki je ponavadi prilagojena izrednim okoliščinam. V izvirih pa je potapljanje bolj komplicirano in je pustolovskega značaja, predvsem zaradi velike globine.

Take jame ponavadi presegajo globino 80-100 metrov, za kar uporaba zraka ni priporočljiva, obratno lahko postane smrtno nevarna. Nesporni specialisti so Švicarji, Francozi in Belgiji,

ki se profesionalno bavijo s speleoraziskovanjem in lahko računajo na podporo hiperbaričnih inštitutov in off-shore industrije, ki preučujejo učinke visokih pritiskov na človeško telo. Z uporabo mešanice, sestavljenih iz kisika, dušika in helija v različnih odstotkih, so dosegli skoraj neverjetne uspehe, spuščajo se namreč do 130-150 metrov. Razvidno je, da v takih globinah vsaka minimalna napaka lahko ogroža življenje jamarja, ki ima le čas opazovati oblikovanje podzemeljskega rova, naker se mora vracati po večurnih dekompresijah na površje.

V Italiji ima jamsko potapljanje dolgo tradicijo. Prvi potopi segajo v povojna leta, ko so uporabljali za dihanje čisti kisik v zaprtem krogu. Trenutno najbolj aktivni speleoklubi so v Furlaniji-Juljski krajini in v Lombardiji, kateri imajo celo vrsto podgovov v Italiji in Franciji. Tudi v našem mestu obstajajo speleoskupine, ki stalno delujejo in raziskujejo predvsem sifone na kaninskem področju, izvirne v okolici Bassana del Grappa in Timave.

(GP)

Na sliki (foto Gianni Pečar): jamski potapljač med raziskovanjem sifona

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 1.200 - din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenici in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II, nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

1. decembra 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Več tropskih neviht uvod v podnebne spremembe? Ciklon v Bangladešu povzročil na stotine mrtvih in pogrešanih

DAKA — Na stotine mrtvih in pogrešanih, na tisoče brezdomcev in neprecenljiva gmotna škoda je tragičen obračun, ki ga je v borih štirih urah povzročil pedsinočni ciklon na obalah Bangladeša.

Vesti iz te azijske države so še pomanjkljive, saj je orkanski veter ruval telefonske in telegrafске drogove, tako da ni vesti z najbolj prizadetih območij. Bolj kot veter, ki je dosegel hitrost 165 kilometrov na uro, pa so priobalno območje Bangladeša prizadeli orjaški valovi, ki so dobesedno zbrisali z zemljevidov borne ribiške vasi. Valovi so sovpadali z neobičajno visoko plimo, tako da so agencijske vesti poročale o petmetrskem vodnem zidu, ki je kot pravi potresni tsunami rušil vse, kar mu je skušalo zaustaviti rušilno pot. V drugem največjem bangladeškem pristanišču Mongli je razbesnelo morje razdevalo operativno obalo in uničilo pristaniške naprave. Ta podatek zgovora priča o usodi, ki je doletela borne ribiške kočje iz trsa in bičevja. Trenutno pogrešajo kakih 300 večjih ribiških plovil.

Po zadnjih vesteh sta ciklon in razbesnelo morje prizadela sedem upravnih okrožij, vključno z glavnim mestom Dako, kjer je ljudi zgrabila nepopisna panika, saj se je nad

mestom zrušil pravi plaz vode prav v trenutku, ko je zmanjkala električna energija. Brez elektrike pa so bili domala v vsem Bangladešu, kar je nedvomno še pripomoglo k večji zmedi. Najbolj dramatično pa je bilo v pokrajinah Bhola, Patuakhali in Khulna, kjer so prekinjene vse prometne povezave, da lahko pomoč nudijo le s helikopterji in z amfibijskimi vozili. Bangladeš, kot ena najrevnejših azijskih držav, nima sredstev, da bi sam odpravil posledice sedanje naravne katastrofe, tako da prebivalstvu grozi v prihodnjih mesecih lakota, če ne bo priskočila na pomoč mednarodna skupnost.

Vlada v Daki je namreč sporočila, da so poplave in tajfun uničili tudi do 90 odstotkov vseh poljščin, kar pa je najhujše, v Bangladešu ni več zalog hrane, saj je državo v zadnjem obdobju prizadelo več ciklonov.

Ob vsem tem je postala precej verjetna teorija ameriških meteorologov, ki trdijo, da bodo spremembe v pacifiškem hladnem toku El Ninjo povzročile dolgoročne podnebne spremembe z nižjimi povprečnimi temperaturami in okrepljeno nevihtno dejavnostjo ob povratnikih, kar bo v bistvu izničilo tako imenovani učinek tople grede.

Japonske milijarde za evropske slikarje

Med Japonci se je očitno razpasla umetniška mrzlica. Na dražbi londonske družbe Sotheby's so si zagotovili tudi slovite »Lokvanje« Clauda Moneta. Tudi tokrat so segli globoko v žep: za sliko so odšteli 11 milijard lir (Telefoto AP)

Neapeljsko mestno jedro odslej zaprto za promet

NEAPELJ — Med 7. in 20. uro se po neapeljskem mestnem središču premika približno 830 tisoč oseb, od teh pa se jih kar 78% poslužuje osebnega avtomobila. Tej množici je treba prišteti še kakih 550 tisoč prišlecev, ki v mestno središče prihajajo po službenih ali študijskih opravkih. V mestnem jedru je namreč strnjena večina javnih služb in šol.

Od danes dalje pa se bodo stvari temeljito spremenile. Neapeljsko mestno središče bo zaprto za promet, in sicer od 7. do 21. ure, prepoved pa ne bo veljala za ljudi, ki tu stalno bivajo. Predvidene so tudi nekatere druge izjeme: v mestno središče bodo lahko pripeljali tudi tisti, ki razpolagajo z zasebnim parkirnim prostorom, avtomobili s tujo registracijo, rešilci in avtomobili javnih služb in uprav. Približno 200 mestnih redarjev bo nadzorovalo promet in si zapisovalo evidenčne tablice tistih zasebnikov, ki se bodo z avtomobili peljali k raznim obrtnikom, ki imajo svoje delavnice v centru. Tudi obrtniki in trgovci pa bodo morali na posebne pole izpisati podatke svojih strank. Neapeljska »neprevozna« cona bo največja v Evropi, zanimivo pa je, da se tu ne bodo smela ustavljati niti dostavna vozila. Trgovsko blago bodo namreč lahko raztovarjali v zgodnjih jutranjih urah ali pozno zvečer.

Neznanci oropali rimsko baziliko Vzeli so jaslice in zlati avreoli

RIM — Skupina predrznih zlikovcev je sinoči oropala rimsko baziliko sv. Kozme in Damijana. Tatovi so odnesli 35 kipcev, ki so sestavljali izredno dragocene jaslice. Umetnino neapeljske šole so izdelali v osemnajstem stoletju, njena vrednosti pa je neprecenljiva, saj gre za unikat. Prav tako neprecenljivo dragocen je tudi drugi del plena, s katerim so tatovi izginili v rimsko noč. V svoje »vreče« so namreč natlačili tudi dve zlati avreoli, ki sta krasili podobo matere božje z detetom v naročju.

Po prvih izvidih, ki ji je opravil kustos rimske bazilike don Ludovico, bi tatovi lahko obogateli predvsem s prodajo zlatih avreol, saj jim je uspelo odnesti le polovico jaslic. Neapeljske jaslice, ki so jih hranili v rimski baziliki, sestavlja namreč 70 baročno izdelanih kipcev, visokih 30 do 50 centimetrov. Prostori bazilike sv. Kozme in Damijana pa so premajhni, da bi lahko primerno ovrednotili lepoto vseh kipcev. Razstavljene jaslice je torej sestavljalo le 35 kipcev, ki so jih odnesli tatovi. Tatovi so vdrli v cerkev po

stranskem vhodu, pri ropanju pa sta jim prišli prav dve lestvi, ki služita pleskarjem in restavraterjem.

Povsem krajevna pa je »zgodovina« avreol iz sedemnajstega stoletja, ki so slikovito dopolnjevale svetniški sij na bizantinski podobi matere božje, znane tudi z imenom Madone pozdrava. Rimsko prebivalstvo je častilo bizantinsko podobo, ker je verjelo v čudež govoreče matere božje. Madona, naj bi namreč nagovorila papeža Gregorija Velikega in ga vprašala, kako to, da je ne pozdravlja več. Prav zaradi tega so bizantinski materi božji nadeli vzdevek Madone pozdrava.

Tatovi pa so jo prav pri Madoni krepko polomili, saj so jo povsem zanemarili in tako dokazali, da se bolj malo razumejo na kotacije bizantinskih slik. Po izjavah kustosa naj bi bila prav Madona največje bogastvo, s katerim razpolaga rimska bazilika, in se je zato zahvalil tatovom, ker so jo pustili na svojem mestu.

AIDS. TELEFON ZA PREMAGOVANJE STRAHU.

AIDS. ČE GA POZNAŠ, GA NE DOBIŠ.

☎ 1678-61061

AIDS. TELEFON ZA PREMAGOVANJE STRAHU.

DANES, 1. DECEMBRA, SLAVIMO PRVI SVETOVNI DAN BOJA PROTI AIDSU. OB TEJ PRILOŽNOSTI BO STEKLA TUDI IZREDNA AKCIJA ZELENEGA TELEFONA. TRI DNI (1., 2. IN 3. DECEMBRA OD 9. DO 21. URE) BODO STROKOVNJAKI DRŽAVNE KOMISIJE VSAKOMUR POSREDOVALI INFORMACIJE IN NASVETE V ZVEZI Z AIDSOM. IZ KATEREGA KOLIKO KRAJA ITALIJE BOSTE KLICALI, VAS BO POZIV STAL LE EN IMPULZ.

LAHKO NAS JE STRAH, TODA LE TISTEGA, ČESAR NE POZNA MO IN ČEMUR SE NE ZNAMO IZOGNITI. DANES VEMO O AIDSU VEDNO VEČ. VEMO, DA SI SVETOVNA ZNANOST Z VSEMI MOČMI PRIZADEVA ZA REŠITEV TEGA PROBLEMA. VEMO, KAKO SE LAHKO BRANIMO PRED OKUŽBO. VEMO, DA JE NORMALNO ŽIVLJENJE NAJBOLJ ZANESLJIVA ZAŠČITA. ZATO SE NAM AIDS NI TREBA BATI. V BOJU PROTI AIDSU JE EDINA OBRAMBA V TEM, DA RAVNAMO ODGOVORNO DO SEBE IN DO DRUGIH.

Ministero della Sanità

Ministrstvo za zdravstvo

COMMISSIONE NAZIONALE
PER LA LOTTA CONTRO L'AIDS

DRŽAVNA KOMISIJA
ZA BOJ PROTI AIDSU